

Zvláštní zpráva

Humanitární pomoc EU na vzdělávání:

pomáhá potřebným dětem, ale měla by být dlouhodobější a dostávat se k většímu počtu dívek

EVROPSKÝ
ÚČETNÍ DVŮR

Obsah

	Body
Shrnutí	I–X
Úvod	01–12
Vzdělávání je prioritou pro miliony dětí, které nechodí do školy a které žijí v oblastech zasažených krizí	01–04
Komise v nedávné době zvýšila svůj objem pomoci na vzdělávání na 10 % své celkové humanitární pomoci	05–12
Rozsah a koncepce auditu	13–17
Připomínky	18–66
Humanitární pomoc EU pro vzdělávání pomohla potřebným dětem, ale dostala se méně k dívkám než ke chlapcům	18–40
Projekty byly relevantní	21–23
Projekty byly dobře koordinovány	24–25
GŘ ECHO monitorovalo projekty a řešilo problémy, které zjistilo	26–27
Projekty dosáhly svých očekávaných výsledků	28–34
Projekty se dostaly k menšímu počtu dívek než chlapců	35–40
Projekty byly příliš krátkodobé, což přispělo k případům neefektivnosti	41–66
Většina z projektů v našem vzorku trvala 10–12 měsíců, což nebylo dostatečné na to, aby se řešily dlouhodobé vzdělávací potřeby v situaci vleklých krizí	44–51
GŘ ECHO dostatečně neanalyzovalo náklady projektů	52–58
Mnoho činností vytvářelo přínosy pro děti po konci projektů, ale projekty peněžní pomoci příliš nepřispěly ke snížení závislosti příjemců	59–66
Závěry a doporučení	67–71
Přílohy	
Příloha I – Projektové činnosti	

Příloha II – Shrnutí zjištění z projektů zařazených do našeho vzorku

Glosář

Zkratková slova a zkratky

Odpovědi Komise a ESVČ

Auditní tým

Harmonogram

Shrnutí

- I** Vzdělávání je prioritou pro miliony dětí, které nechodí do školy a které žijí v oblastech zasažených krizí. Poskytuje jim nejen možnosti učit se, ale také zvyšuje jejich odolnost. Rovněž je pomáhá chránit a umožňuje jim rozvinout kvality, které budou prospěšné pro jejich budoucnost.
- II** EU poskytuje, prostřednictvím Generálního ředitelství pro evropskou civilní ochranu a operace humanitární pomoc (GŘ ECHO), na základě potřeb humanitární pomoc osobám zasaženým katastrofami. Snaží se řídit humanitární operace v souladu se zásadami hospodárnosti, efektivnosti a účinnosti. Další základní zásadou je rovnost pohlaví.
- III** EU v nedávné době zvýšila svůj objem pomoci na vzdělávání na 10 % své celkové humanitární pomoci, což v roce 2019 představovalo 160 milionů EUR. Cílem této pomoci je obnovit a udržet přístup k bezpečnému a kvalitnímu vzdělání v průběhu humanitárních krizí. Podporuje mnoho typů činností, například budování a modernizaci učeben, dodávky učebních materiálů a nábytku, školení učitelů a pomoc dětem s návratem do školy poskytnutím peněžní pomoci rodinám a pomoc dětem dohnat výuku pomocí urychlených výukových programů.
- IV** Hlavním účelem auditu bylo posoudit, zda humanitární pomoc EU pro oblast vzdělávání účinně pomáhala dětem a zda byla prováděna efektivně. Audit se týkal projektů v Jordánsku a Ugandě realizovaných v letech 2017–2019. Zpráva si klade za cíl přispět ke zkvalitnění řízení prováděného Komisí v oblasti, kde objem financování v posledních letech trvale rostl.
- V** Zjistili jsme, že projekty byly relevantní a dobře koordinované a Komise řešila problémy, které zjistila v průběhu monitorovacích návštěv. Projekty dosáhly většiny svých plánovaných výsledků. Jen omezeně se však u nich využívaly příslušné pokyny k programu „Zlepšení kapacity pro odezvu“ GŘ ECHO, který poskytuje financování partnerům na tvorbu metodik a pokynů na posílení účinnosti humanitárních akcí.
- VI** Rovněž jsme zjistili, že se projekty v dostatečné míře nezaměřovaly na dívky, ačkoli ty čelí většímu znevýhodnění (např. riziku předčasného sňatku). Kromě toho několik z projektů ve vzorku nedosáhlo cílového podílu dívek.
- VII** Většina z projektů v našem vzorku měla původně trvat 10–12 měsíců. To však nebyla dostatečná doba na to, aby se mohly vyřešit vzdělávací potřeby dětí ve vleklých

krizích, a některé projekty byly prodlouženy. Krátké trvání projektu zvyšovalo pro prováděcí partnery administrativní zátěž, v důsledku čehož bylo poskytnutí pomoci méně efektivní.

VIII Komise neanalyzovala dostatečně projektové náklady, aby identifikovala možnosti větší nákladové efektivnosti. Neporovnávala náklady činností ani podíl zboží a služeb poskytovaných příjemcům s podobnými projekty nebo předcházejícími fázemi stejného projektu. Tak tomu bylo nejen u výběru projektových návrhů, ale rovněž při monitorování provádění projektů.

IX Většina projektů zajišťovala přínosy pro děti i po svém ukončení. U vzorku projektů na poskytnutí peněžní podpory na vzdělávání však GŘ ECHO nevyvinulo dostatečné úsilí ke snížení závislosti příjemců na peněžní pomoci. Mnoho z těchto projektů vyžadovalo opakované financování, neboť u nich chybělo propojení na dlouhodobější programy pomoci a jen v malé míře orientovaly příjemce, co se týče možností obživy.

X Na základě těchto závěrů doporučujeme, aby Komise:

- více využívala výsledků projektů v rámci programu „Zlepšení kapacity pro odezvu“,
- poskytovala větší podporu dívkám,
- zajišťovala dlouhodobé financování pro vzdělávání ve vleklých krizích,
- zkvalitnila analýzu nákladu při výběru a monitorování vzdělávacích projektů,
- zvýšila udržitelnost projektů poskytovaných peněžní podpory na vzdělání.

Úvod

Vzdělávání je prioritou pro miliony dětí, které nechodí do školy a které žijí v oblastech zasažených krizí

01 Odhaduje se, že v rozvojových zemích nenavštěvuje základní školu 64 milionů dětí¹. Polovina z těchto dětí, které nechodí do školy, žije v oblastech zasažených krizí. Dívky jsou celkově více znevýhodněné, protože je u nich pravděpodobnější, že v zemích zasažených konflikty nebudou chodit do školy².

02 Průměrná humanitární krize v současnosti trvá přes devět let. Téměř tři čtvrtiny osob, kterým byla v roce 2018 poskytnuta humanitární pomoc, se nacházely v zemích zasažených krizí trvající sedm a více let³.

03 Vzdelávání v mimořádných situacích a vleklých krizích (EiE) zajišťuje nejen vzdělávací příležitosti, ale také posiluje odolnost dětí. Může rovněž poskytnout okamžitou fyzickou ochranu a také znalosti a vědomosti, které mohou zachránit život⁴. Jedním z hlavních důvodů pro poskytování organizovaných vzdělávacích činností v časně fázi mimořádných situací je snížit psychosociální dopad traumat na děti. Narušení a nejistota, které se s uprchlickými situacemi přirozeně pojí, mohou poškodit fyzický, intelektuální, psychologický, kulturní a společenský vývoj dětí. Vzdelávání v mimořádných situacích a vleklých krizích však může dětem dát naději pro budoucnost, pocit normality a bezpečí a také zajistit osvojení základních dovedností⁴.

¹ Unesco Institute of Statistics, obrázek týkající se roku 2017, <http://uis.unesco.org/en/news/new-education-data-sdg-4-and-more#slideoutmenu>.

² COM(2018) 304 final ze dne 18. května 2018 „Sdělení Komise o vzdělávání v mimořádných situacích a vleklých krizích“.

³ *Global humanitarian overview 2019, United Nations coordinated support to people affected by disaster and conflict*, s. 4.

⁴ Dokument GŘ ECHO o politikách č. 10 (březen 2019), vzdělávání v mimořádných situacích.

04 U dětí, které krizí zasaženy, se vyjevuje důležitost vzdělávání⁵. Rodiče a čelní představitelé komunit, kteří jsou zasaženi konfliktem, považují také vzdělávání dětí za jednu ze svých nejdůležitějších priorit a někdy ho řadí ještě nad jiné základní služby^{6 7}.

Komise v nedávné době zvýšila svůj objem pomoci na vzdělávání na 10 % své celkové humanitární pomoci

05 EU, prostřednictvím svého Generálního ředitelství pro evropskou civilní ochranu a operace humanitární pomoc (ECHO), poskytuje humanitární pomoc osobám zasaženým katastrofami⁸. ECHO obvykle nezasahuje přímo v terénu. Akce humanitární pomoci financované GŘ ECHO jsou prováděny partnerskými organizacemi, jako jsou humanitární nevládní organizace (NGO), mezinárodní organizace (IO) a agentury Organizace spojených národů pro pomoc. Za strategii a provádění humanitární pomoci Evropské unie nese i nadále odpovědnost GŘ ECHO. Financuje akce navrhované partnery a monitoruje provádění těchto akcí.

06 Z nařízení o humanitární pomoci a finančního nařízení vyplývá pro Komisi povinnost řídit humanitární operace v souladu se zásadami hospodárnosti, efektivnosti a účinnosti. Dalším určujícím principem humanitární pomoci EU je rovnost pohlaví⁹.

07 EU stanovila svůj rámec politiky pro vzdělávání v mimořádných situacích a vleklých krizích ve svém sdělení z května 2018¹⁰. Členské státy EU tento rámec schválily v závěrech Rady ze dne 26. listopadu 2018. Tento rámec se zaměřil na čtyři strategické

⁵ Save the Children (2015), *What children tell us they want in times of emergency and crisis?* 16 studií od osmi organizací působících v 17 různých mimořádných situacích, které obsahují názory celkem 8 749 dětí. Save the Children/Norwegian Refugee Council (2014), *Hear it from the children/why education in emergencies is critical*.

⁶ Save the Children/Norwegian Refugee Council (2014), *Hear it from the children/why education in emergencies is critical*.

⁷ COM(2008) 55 final ze dne 5. února 2008 „Zvláštní místo pro děti v rámci vnější činnosti EU“ a související pracovní dokument útvarů Komise *Children in Emergency and Crisis situations* (SEC(2008) 135).

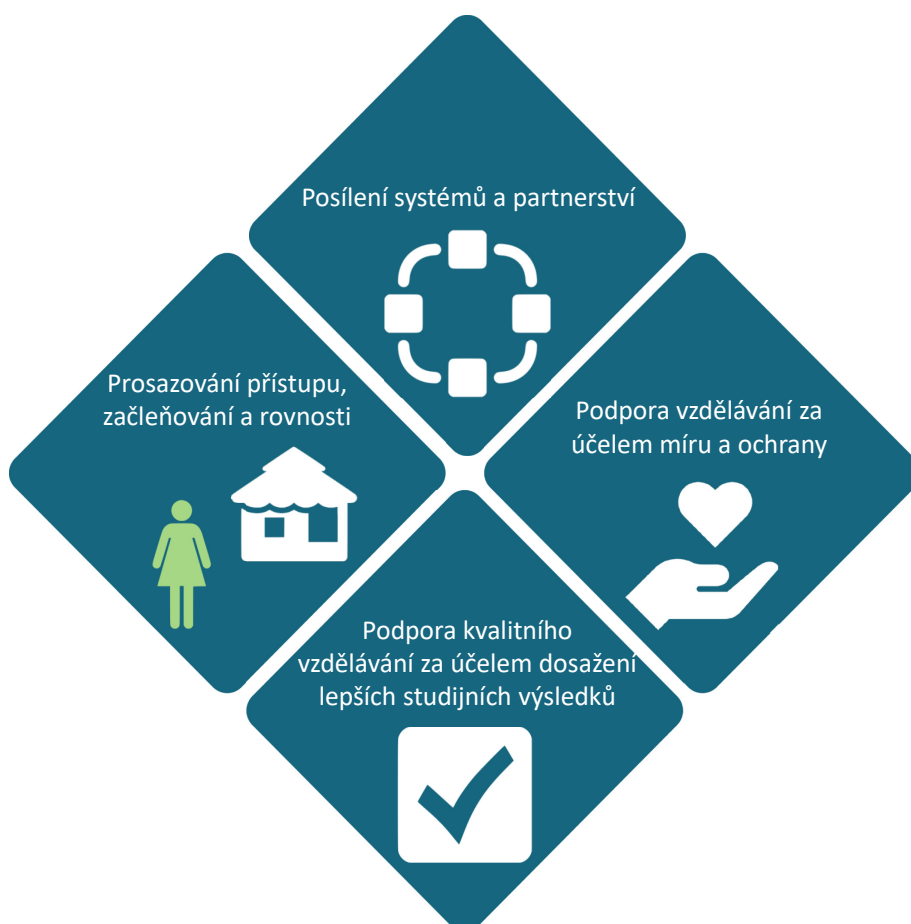
⁸ Nařízení Rady (ES) č. 1257/96 ze dne 20. června 1996.

⁹ Pracovní dokument útvarů Komise o genderovém hledisku v rámci humanitární pomoci, SWD(2013) 290 final.

¹⁰ COM(2018) 304 final.

prioritní oblasti (viz **obrázek 1**). V předchozím období se podpora řídila sdělením z roku 2008, které prosazovalo zařazení vzdělávání do humanitární pomoci¹¹.

Obrázek 1 – Čtyři strategické priority GŘ ECHO pro vzdělávání v mimořádných situacích a vleklých krizích

Zdroj: EÚD na základě sdělení Komise (květen 2018).

08 Komise podporuje mnoho typů vzdělávacích činností. Patří sem budování nebo modernizace učeben, ubytovacích prostor pro zaměstnance a toalet, dodávky učebních materiálů a nábytku, školení učitelů, poskytování urychleného vzdělávání, které má pomoci dětem s návratem do škol, zvyšování povědomí rodičů o důležitosti vzdělání, poskytování peněžní podpory rodinám, aby tak děti mohly navštěvovat školu, zajišťování psychosociální podpory pro děti.

09 Prostřednictvím svého financování v rámci „Zlepšení kapacity pro odezvu“ (ERC) si GŘ ECHO klade za cíl umožnit humanitárnímu odvětví efektivnější poskytování pomoci.

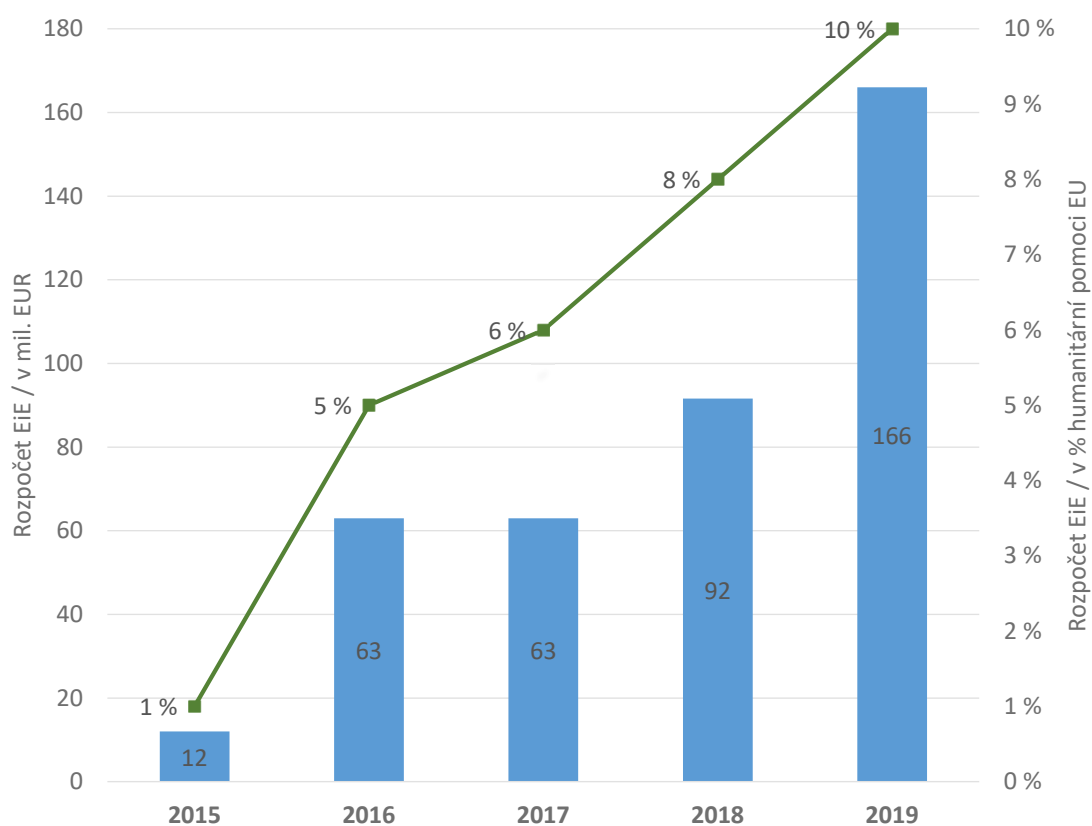
¹¹ COM(2008) 55 final a SEC(2008) 136.

Z ERC se poskytuje financování pro iniciativy, které zavádějí a rozvíjejí nové způsoby práce (například metodiky a pokyny).

10 GŘ ECHO přiděluje finanční prostředky pro případy krizí na základě kvalitativního posouzení potřeb. Toto přidělení finančních prostředků rovněž zohledňuje faktory jako objem předchozích alokací, počet partnerů přítomných v terénu, přístup k příjemcům a koordinaci mezi humanitárními partnery. Bere také v úvahu závazek stanovený ve sdělení z května 2018 věnovat na oblast vzdělávání 10 % rozpočtu EU na humanitární pomoc.

11 GŘ ECHO zahájilo zvyšování finančních prostředků na vzdělávání již v roce 2016, kdy ve srovnání s předchozím rokem došlo k nárůstu výdajů o 51 milionů EUR (viz [obrázek 2](#)). V souladu se sdělením z roku 2018 GŘ ECHO i nadále přidělovalo významně více finančních prostředků na vzdělávání, a v roce 2019 tyto prostředky tak dosáhly 10 % rozpočtu EU na humanitární pomoc.

Obrázek 2 – Financování ECHO na oblast vzdělávání v období 2015–2019*

* V modrých sloupcích jsou uvedeny rozpočtové výdaje na EiE (v mil. EUR), v zeleném řádku je uveden rozpočet EiE vyjádřen jako % humanitární pomoci EU.

Zdroj: EÚD na základě informací Komise.

12 Deset největších příjemců mimořádné pomoci EU na vzdělávání v období 2017–2019 obdrželo celkovou částku 188 milionů EUR. Čtyřmi největšími příjemci byly Turecko (84 milionů EUR), Jordánsko (18 milionů EUR), Sýrie (16 milionů EUR) a Uganda (16 milionů EUR).

Tabulka 1 – Financování pro oblast vzdělávání v mimořádných situacích a vleklých krizích poskytované GŘ v období 2017–2019 – deset zemí, které jsou největšími příjemci

	Země	Závazek (v mil. EUR)
1	Turecko	84,8
2	Jordánsko*	18,0
3	Sýrie	16,0
4	Uganda*	15,7
5	Libanon	13,9
6	Somálsko	10,2
7	Irák	9,6
8	Írán	8,3
9	Etiopie	5,7
10	Mali	5,6
		187,8

* Země, které byly součástí auditu.

Zdroj: EÚD na základě informací Komise.

Rozsah a koncepce auditu

13 V rámci auditu jsme prověřovali, jak Komise řídila svůj zvýšený objem podpory na vzdělávání v mimořádných situacích a vleklých krizích. V roce 2019 dosáhla výše podpory Komise určené na oblast vzdělávání své cílové hodnoty 10 % celkového objemu humanitární pomoci EU. Náš audit si kladl za cíl ověřit, zda tento nový objem financování byl využit efektivně a účinně, a předložit případná doporučení ke zlepšení na základě našich zjištění.

14 Při auditu se posuzovala efektivnost a účinnost pomoci EU pro vzdělávání v mimořádných situacích a vleklých krizích. Zabývali jsme se těmito otázkami:

- Byla humanitární činnost EU účinná při pomoci dětem?
- Realizovala Komise svou pomoc efektivně?

15 Audit se týkal dvou zemí, Jordánska a Ugandy, což nám umožnilo prověřit reakci GŘ ECHO na vleklé krize ve dvou rozdílných kontextech. Závazky EU na financování vzdělávání v mimořádných situacích a vleklých krizích v Jordánsku a Ugandě v letech 2017–2019 činily 15 milionů EUR v případě Jordánska a 16 milionů EUR v případě Ugandy (viz bod **12**). Turecko, které je největším příjemcem financování v rámci EiE, do rozsahu našeho auditu zahrnuto nebylo, neboť příslušné výdaje byly již předmětem auditu EÚD v roce 2018¹².

16 Prověřovali jsme sedm projektů v Jordánsku a čtyři v Ugandě, které byly zahájeny v letech 2017, 2018 a 2019 (viz [příloha I](#)). Tyto země jsme vybrali na základě částky financování EU poskytnuté pro oblast EiE v letech 2017–2019. Mezi dodatečná kritéria patřila potřeba pokrýt různé prováděcí partnery a být schopen do vzorku zařadit jak uzavřené, tak ještě probíhající projekty.

17 Audit jsme prováděli v období od listopadu 2019 do června 2020. Vzhledem k pandemii covid-19 jsme projekty nemohli navštívit na místě. Před zavedením cestovních omezení jsme realizovali pohovory s pracovníky Komise v Bruselu. Následně jsme uskutečnili videokonference se zaměstnanci Komise a prováděcích partnerů jak v jejich ústředí, tak v terénu v Jordánsku a Ugandě. Naše připomínky a závěry tedy vycházejí z přezkumu dokumentace (např. projektových návrhů, monitorovacích zpráv a ukazatelů výsledků) a komunikace s Komisí a prováděcími partnery.

¹² Zvláštní zpráva EÚD č. 27/2018 – Nástroj pro uprchlíky v Turecku.

Připomínky

Humanitární pomoc EU pro vzdělávání pomohla potřebným dětem, ale dostala se méně k dívkám než ke chlapcům

18 Pro účinnou pomoc dětem by Komise měla¹³:

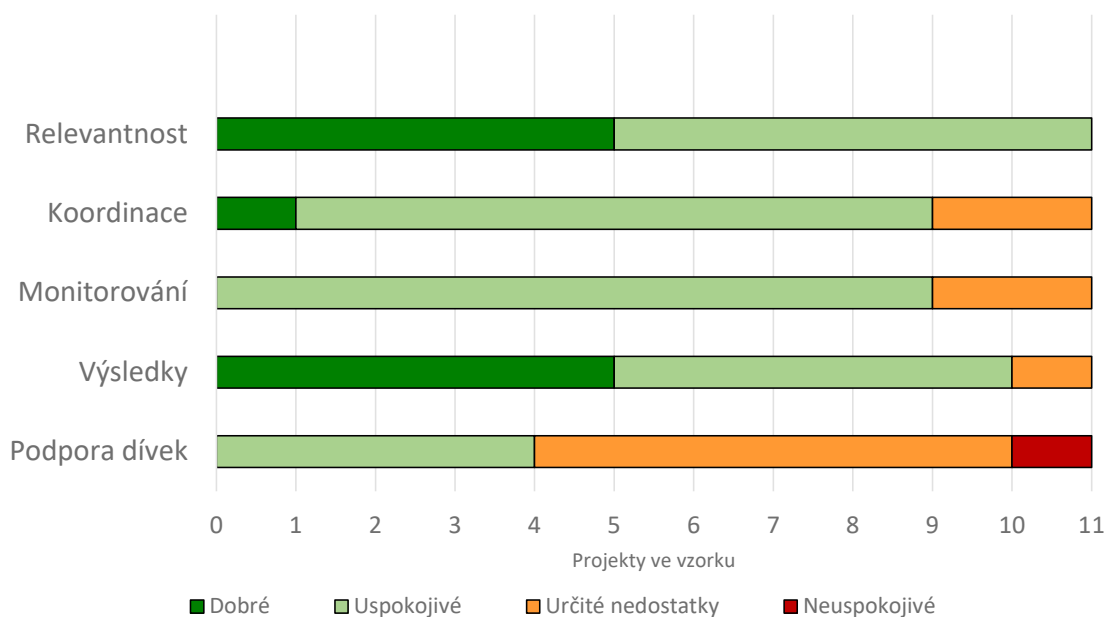
- směřovat svou pomoc tam, kde je relevantní a nejvíce potřebná,
- spolupracovat s partnery a dalšími humanitárními organizacemi v terénu,
- monitorovat projekty a řešit všechny překážky, které brání dosažení výsledků,
- zajistit, aby projekty dosahovaly svých plánovaných výstupů a efektů a využívat výsledky projektů v rámci programu „Zlepšení kapacity pro odezvu“,
- zohledňovat genderové otázky při posuzování potřeb tak, aby podíl dívek, na které je pomoc zacílena a ke kterým se dostane, odrážela větší znevýhodnění, kterému jsou vystaveny.

19 Zkoumali jsme proto, zda byly projekty v souladu s rámcem politiky Komise a byly zacíleny na potřebné děti. Prověřovali jsme, zda Komise spolupracovala s dalšími zainteresovanými stranami na maximalizaci doplňkovosti a také to, zda její monitorování projektů identifikovalo hlavní problémy pro nápravná opatření. Posuzovali jsme, zda projekty dosáhly svých zamýšlených výstupů a efektů a využily pokyny, které byly výsledkem iniciativ financovaných z programu „Zlepšení kapacity pro odezvu“ GŘ ECHO. Rovněž jsme prověřovali, zda projekty poskytovaly dostatečnou podporu dívkám.

20 Na [obrázku 3](#) jsou shrnuta zjištění z naší kontroly projektů ve vzorku v době auditu, týkající se jejich relevantnosti, koordinace, monitorování, výsledků a podpory pro dívky.

¹³ Nařízení Rady (ES) o humanitární pomoci č.1257/96 ze dne 20. června 1996, rámec politiky EU pro vzdělávání v mimořádných situacích (COM(2018) 304 final, COM(2008) 55 final a SEC(2008) 136), a Evropský konsensus o humanitární pomoci (Úř. věst. C 25 ze dne 30.1.2008).

Obrázek 3 – Shrnutí zjištění z 11 projektů týkající se jejich relevantnosti, koordinace, monitorování, výsledků a podpory pro dívky

Zdroj: EÚD na základě informací z Komise a jejích partnerů.

Projekty byly relevantní

21 Zjistili jsme, že všechny projekty v našem vzorku byly v souladu s příslušným rámcem politiky. V **rámečku 1** jsou uvedeny různé činnosti prováděné v rámci projektů. GŘ ECHO však před vytvořením rámce politiky v roce 2018 významně zvýšilo dosah a úroveň své podpory pro oblast vzdělávání (viz **obrázek 2**). To u jednoho projektu z našeho vzorku přispělo k tomu, že financování Komise nemělo dostatečnou kontinuitu. V rámci projektu 9 byl podporován rozvoj v raném dětství v Ugandě v roce 2017 a 2018, což nebylo součástí národního plánu pro odezvu ve vzdělávání. GŘ ECHO pozastavilo podporu poté, co se sdělení z května 2018 zaměřilo více na základní vzdělávání a programy urychleného vzdělávání.

22 U našeho vzorku projektů jsme zjistili, že Komise a její partneři provedli posouzení potřeb za použití participativního přístupu s místními obyvateli. Byly například realizovány diskuse s učiteli, rodiči a dětmi v cílových skupinách, jejichž účelem bylo dozvědět se o specifických problémech, kterým čelí, a získat jejich názor na obsah příslušného projektu. Tyto informace byly následně použity při plánování projektu.

23 Při posouzení potřeb se rovněž zohledňovaly otázky ochrany dětí. Například součástí projektu 4 v Jordánsku byla služba doprovodu do školy. Z diskusí v cílové

skupině totiž vyplynulo, že jedním z důvodů pro neúčast na vyučování je bezpečnost na cestě do školy. U projektu 2 bylo zařazeno školení učitelů v problematice šikany poté, co při diskusi v cílové skupině vyšlo najevo, že existuje tento problém.

Projekty byly dobře koordinovány

24 Rychlý nárůst u financování GŘ ECHO pro oblast vzdělávání – z 12 milionů EUR v roce 2015 na 166 milionů EUR v roce 2019 – s sebou nesl to, že pro zajištění doplňkovosti a zabránění zdvojení byla obzvláště důležitá kvalitní koordinace. Prováděcí partneři GŘ ECHO se podíleli na práci klastrů nebo pracovních skupin vzdělávacího odvětví v Jordánsku a Ugandě. Ty měly za cíl zajistit kvalitní koordinaci mezi všemi aktéry EiE (viz [rámeček 1](#)).

Rámeček 1

Partneři GŘ ECHO pracovali s humanitárními organizacemi na plánování a realizaci projektů pomoci

Součástí projektů vybraných do vzorku byly doplňkové činnosti:

- projekty 4 a 8 využívaly výsledky společných posouzení potřeb k tomu, aby napomohly identifikovat potřeby,
- u projektu 7 v Jordánsku byla provedena křížová kontrola údajů o příjemcích s databází OSN, aby se podpora neposkytovala týmž příjemcům,
- v rámci projektu 4 v Jordánsku byl zajišťován doprovod do školy, což podpořilo fungování jiného projektu zaměřeného na formální školy,
- u projektu 2 a 3 určeného pro zranitelné děti v Jordánsku se podařilo ušetřit čas a zdroje tím, že se využily otázky z posouzení inkluzivního vzdělávání připravené v rámci projektu 5.

25 Ačkoli koordinace celkově fungovala dobře, zjistili jsme některé případy nedostatečné doplňkovosti:

- a) Projekt 8 v Ugandě měl nižší míru účasti, než bylo v jeho programu urychleného vzdělávání (AEP) zamýšleno. Částečnou příčinou bylo to, že jiné organizace u těchto svých programů rozšířily rozsah. Například Generální ředitelství Evropské komise pro mezinárodní spolupráci a rozvoj (GŘ DEVCO) rovněž financovalo urychlené vzdělávání prostřednictvím nouzového svěřenského fondu EU pro Afriku. S tím, jak střediska urychleného vzdělávání získala více podpory než

základní školy, narostlo napětí. Rozdíly v podpoře byly takové, že studie o možnostech přechodu pro účastníky programů urychleného vzdělávání v Ugandě odhalila, že ani jedno z dotazovaných dětí nechtělo přejít na formální běžnou základní školu.

- b) V Ugandě chyběla doplňkovost mezi základní školou podporovanou v rámci projektu 8 z našeho vzorku a projektem na vodu, sanitární a hygienická zařízení, který nefinancovalo ECHO. V důsledku toho nebyla původně škola napojena na zdroj vody zajišťovaný partnerem tohoto projektu.

GŘ ECHO monitorovalo projekty a řešilo problémy, které zjistilo

26 Terénní pracovníci GŘ ECHO provádějí u projektů monitorovací návštěvy. O výsledcích těchto návštěv (včetně všech zjištěných problémů) předkládají svým partnerům zprávy, aby mohla být přijata nápravná opatření. Například:

- a) Monitorování projektu 8 na základní škole v Ugandě prováděné ECHO poukázalo na nedostatečnou koordinaci s partnery na projekt vody, sanitárních a hygienických zařízení (WASH) (viz bod 25). Po monitorovací návštěvě provedené osm měsíců po zahájení projektu byl tento problém následně řešen a škola byla napojena na dodávky vody.
- b) Při monitorování projektu rozvoje v raném dětství v Ugandě prováděném ECHO (projekt 9) bylo zjištěno, že rodiče byli nuceni zakoupit pro své děti plášť na ceremonii slavnostního ukončení školy, aby jejich děti získaly nezbytné osvědčení pro nástup do školy. Po monitorovací návštěvě se od této praxe ustoupilo, neboť vzdělávací orgány v Ugandě ve skutečnosti osvědčení pro nástup do základní školy nepožadovaly.

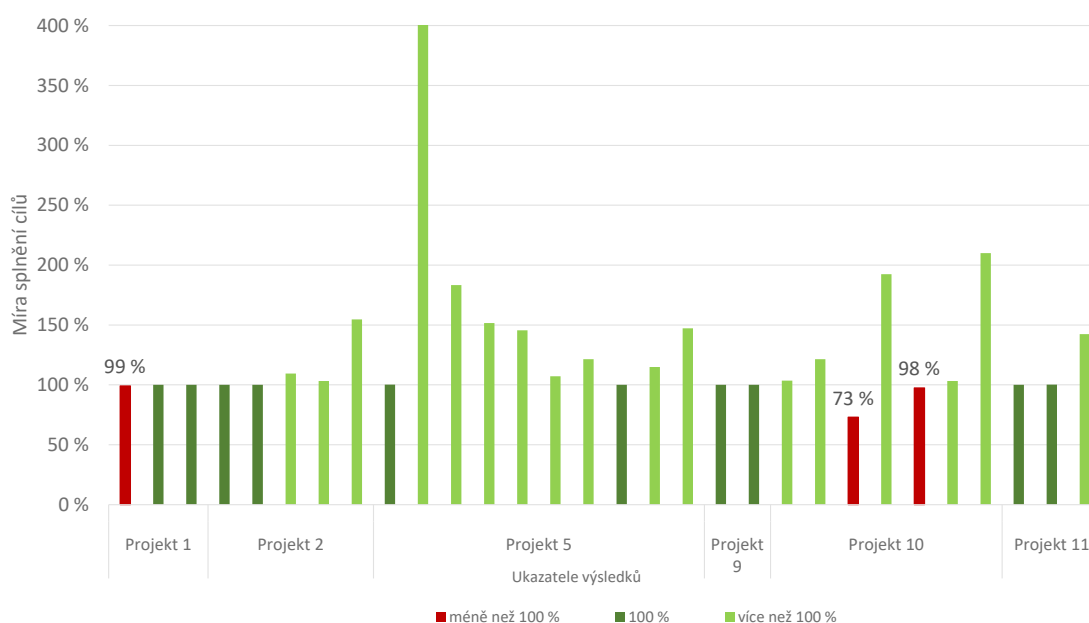
27 GŘ ECHO však partnery systematicky písemně neinformovalo o zjištěných z monitorovacích návštěv. Například v říjnu 2018 GŘ ECHO realizovalo monitorovací návštěvu u projektu v Jordánsku (projekt 5). O svých zjištěných informovalo partnera ústně, a nikoli písemně a vyjádřilo žádost o písemné nebo video komunikační produkty. Partner této žádosti špatně porozuměl a požadovaný komunikační materiál připravil až v druhé fázi projektu o sedm měsíců později (projekt 6). Rovněž jsme zjistili určité nedostatky týkající se nákladů na monitorování (viz bod 57) a podílu dívek, které se účastnily projektu ve srovnání s cílovou hodnotou (viz bod 38).

Projekty dosáhly svých očekávaných výsledků

28 GŘ ECHO používá na měření výsledků projektů dva typy ukazatelů. Ukazatele výsledků měří výstupy projektů (tj. produkty a služby zajištěné projektem, například postavené učebny, realizované kurzy nebo poskytnuté vybavení). Specifické ukazatele cílů měří efekty (tj. zlepšení situace u příjemců – např. přístup ke vzdělávacím možnostem, zvýšení vědomostí nebo zlepšení dobrého životního pocitu).

29 V našem vzorku bylo šest uzavřených projektů (viz [příloha I](#)). Tyto projekty měly celkem 30 ukazatelů výsledků. U 27 z těchto ukazatelů (90 %) projekty dosáhly 100 % či více cílových výstupů (viz [obrázek 4](#)).

Obrázek 4 – Ukazatel splnění výsledků (6 uzavřených projektů)

Zdroj: EÚD na základě údajů GŘ ECHO.

30 Zjistili jsme jeden projekt, u něž výstupy překonaly cílovou hodnotu, ale nebyly použity tak, jak bylo zamýšleno. V rámci projektu 10 v Ugandě byly vybudovány učebny pro základní školy ve dvou lokalitách: v Bidibidi, což je existující obce, a v Omugo, kde se očekával velký příliv uprchlíků. Očekávaných 40 000 uprchlíků však do Omugo nedorazilo a ke konci projektu v březnu 2018 fungovaly dle plánů pouze tři z pěti škol vybudovaných v této lokalitě. Ze dvou zbývajících škol zůstala jedna prázdná až do nového školního roku 2019 a druhá byla používána jako střední škola financovaná z projektu „Education Cannot Wait“.

31 Ačkoli měření výstupů je relativně jednoduché (např. počet vybudovaných učeben nebo vyškolených učitelů), je měření změn v životech příjemců, tedy efekt

projektů, těžší. Projekty v našem vzorku však obsahovaly některé dobré příklady toho, jak lze toto měření provádět (viz [rámeček 2](#)).

Rámeček 2

Příklady měření efektů

Projekt 5 v Jordánsku zahrnoval školení na inkluzivní vzdělávání a školení na soubor nástrojů pro učitele pracující s dětmi se zdravotním postižením. Pro oba typy školení partner:

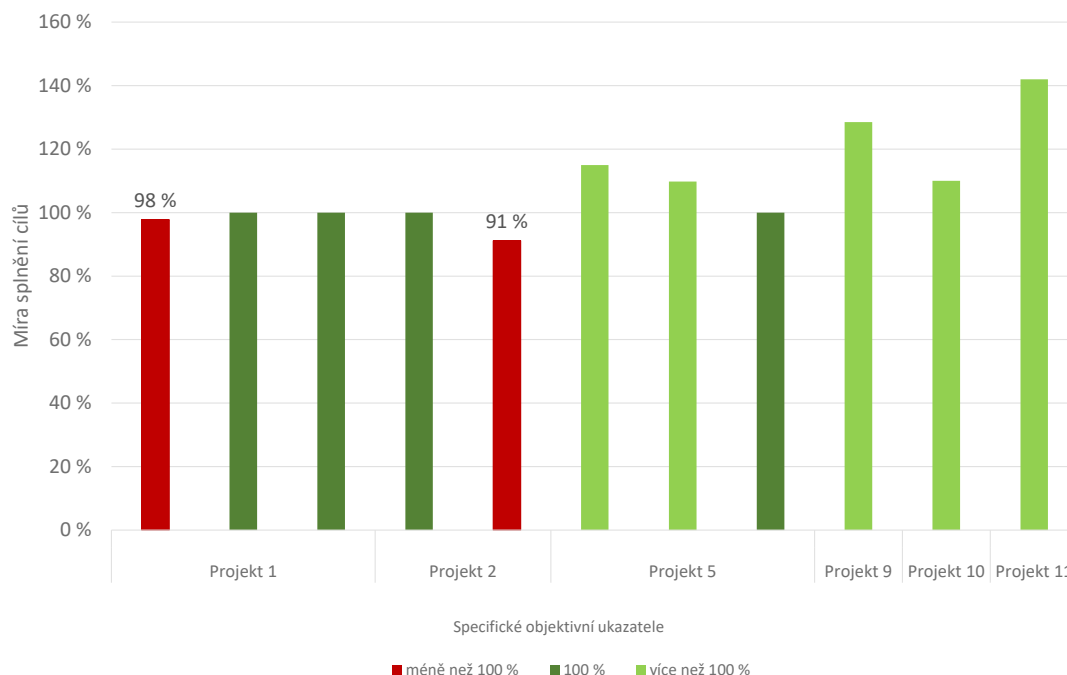
- zajišťoval vyplnění dotazníků před školením a po jeho skončení. Míra odpovědí činila přes 80 % a 93 % respondentů se domnívalo, že se jejich vědomosti alespoň v jedné z oblastí školení zlepšily;
- analyzoval rozsah tohoto zvýšení (není specifickým ukazatelem cíle). Průměrné hodnocení se zvýšilo z 61 % na 76 % u inkluzivního vzdělávání a u souboru nástrojů z 54 % na 61 %. Vzhledem k relativně malému rozšíření znalostí v návaznosti na školení týkajícího se souboru nástrojů partner plánuje revizi svých školicích materiálů.

Projekt 4, také v Jordánsku, poskytoval dětem psychosociální podporu. Aby se mohlo měřit zlepšení:

- žákům byl před poskytnutím podpory a po ní rozdán stejný dotazník týkající se psychosociální integrity. Výsledky byly následující:
 - průměrné hodnocení narostlo ze 48 % na 78 %, což dokazuje, že děti měly z programu pozitivní přínos;
 - průměrné hodnocení u kontrolní skupiny (tj. žáků, jimž podpora poskytnuta nebyla) kleslo z 57 % na 53 %.

32 Uzavřené projekty v našem vzorku měly 11 specifických ukazatelů cílů. Tyto ukazatele měřily výstupy jako například procentní počet chlapců a dívek školního věku, kteří mají nepřerušovaný přístup ke kvalitním a chráněným vzdělávacím možnostem (projekty 1, 2, 10 a 11), nebo procentní počet zdravotně postižených dětí, které vykazují zlepšení psychosociálního dobrého pocitu v důsledku intervencí projektu (projekt 5). U devíti z těchto ukazatelů (82 %) projekty dosáhly 100 % či více cílových výstupů (viz [obrázek 5](#)).

Obrázek 5 – Splnění specifického ukazatele cílů u uzavřených projektů

Zdroj: EÚD na základě údajů Komise.

33 Posilování systémů a partnerství bylo jednou ze čtyř strategických priorit Komise v jejím rámci politiky z roku 2018 (viz bod 07). Z programu „Zlepšení kapacity pro odezvu“ GR ECHO byly financovány dva projekty relevantní pro oblast vzdělávání ve vleklých krizích v letech 2018–2019:

- a) projekt „Improving Learning Environments Together (ILET)“ (0,6 mil. EUR), který měl za cíl odstranit problémy při měření kvality EiE. Při projektu byla vytvořena metodika, která učí, jak sbírat údaje, analyzovat je a používat je ke zlepšení fungování škol. Zpráva, která obsahovala přehled výsledků projektu, byla zveřejněna v květnu 2018;
- b) projekt „Strengthening Coordination in Education in Emergencies“ (1 mil. EUR), který měl za cíl vybudovat lepší pochopení pomoci formou peněžní podpory nebo voucherů, aby se umožnilo systematičtější využívání peněžní podpory ve vzdělávání. Výsledkem projektu bylo to, že v únoru 2019 byly zveřejněny pokyny popisující klíčové prvky, které je třeba zohledňovat v jednotlivých fázích projektů peněžní pomoci.

34 Výsledky naší analýzy jsou uvedeny v *tabulce 2*. Zjistili jsme, že ačkoli se jednalo o strategickou prioritu, GŘ ECHO využívalo výsledky projektů Zlepšení kapacity pro odezvu jen omezeně:

- Projekt ILET byl relevantní plně pro pět projektů a částečně pro dva projekty. Tyto projekty měly za cíl zajistit přístup ke kvalitnímu vzdělávání a byly realizovány v době, kdy výsledky projektu ILET byly k dispozici. Pouze jeden projekt však fakticky využil výsledků projektu ILET k měření kvality (projekt 8).
- Pokyny ERC pro peněžní pomoc byly relevantní a dostupné pro čtyři z našich projektů. Žádný z těchto projektů však konkrétně na pokyny ERC neodkazoval a v žádném z nich ani nebyl v praxi uplatněn postup podobný postupu, jaký uvádějí dané pokyny (projekty 3, 6, 7 a 8).

Tabulka 2 – GŘ ECHO využívá projekty ERC jen v omezené míře

Země	Projekt	Zlepšení kapacity pro odezvu	
		ILET	Peněžní pomoc
Jordánsko	2		
	3		○
	4		
	5		
	6		○
	7		○
Uganda	8	●	○

- = pokyny ERC jsou relevantní pro projekt a jsou k dispozici
- = pokyny ERC jsou částečně relevantní pro projekt
- = projekt používá pokyny ERC
- = projekt nepoužívá pokyny ERC, ale uplatňuje podobný přístup

Zdroj: EÚD na základě údajů Komise / od partnerů.

Projekty se dostaly k menšímu počtu dívek než chlapců

35 V rámci politiky ECHO se zdůrazňuje disproporční účinek, jaký mimořádné situace a vleklé krize mají na vzdělávání dívek. To bylo potvrzeno analýzou potřeb u některých projektů v našem vzorku. Například:

- V rámci projektu 6 v Jordánsku byly podporovány děti se zdravotním postižením. Bylo zjištěno, že zejména dívky čelí překážkám v přístupu ke vzdělávání (např. z důvodů stigmatu, obtěžování nebo špatného zacházení ze strany učitelů);

- b) posouzení potřeb u tří projektů peněžní pomoci v Jordánsku (projekty 1–3) poukázaly na rizika opuštění školy kvůli předčasnému sňatku, který je používán jako metoda zvládnání krize, ale který má na život dívek nevratné dopady.
- c) analýza potřeb pro projekt v Ugandě z roku 2018 zjistila, že v prvních ročnících základních škol jsou chlapci a dívky zastoupeni rovným dílem, ale postupem času dívky školu opouštějí více (projekt 8);
- d) při hodnocení návrhu na projekt v uprchlickém táboře v Jordánsku vyjádřilo GŘ ECHO připomínku, že dívky čelí riziku opuštění školy, práce v domácnosti a násilí a předčasnému sňatku (projekt 4).

36 V rámci daných projektů existovaly určité činnosti, které byly specificky zaměřeny na ženy a dívky a které se zaměřovaly na překážky, jimž musí čelit zranitelné skupiny, jako např. nezletilé matky (viz [rámeček 3](#)).

Rámeček 3

Činnosti specificky zaměřené na nezletilé matky

Projekt 8 v Ugandě byl zaměřen na zranitelnou skupinu nezletilých matek. V celkem sedmi centrech AEP v Yumbe projekt podpořil 122 nezletilých matek ve školní docházce.

K překážkám vzdělávání patřilo:

- povinnosti související s péčí o děti, neboť u nezletilých matek se často očekává, že zůstanou doma a budou se o své děti starat;
- vyrušování, které děti v učebnách způsobují a které má negativní dopad na kvalitu výuky;
- tlak okolí, v jehož důsledku nejsou matka a dítě v učebně vítáni.

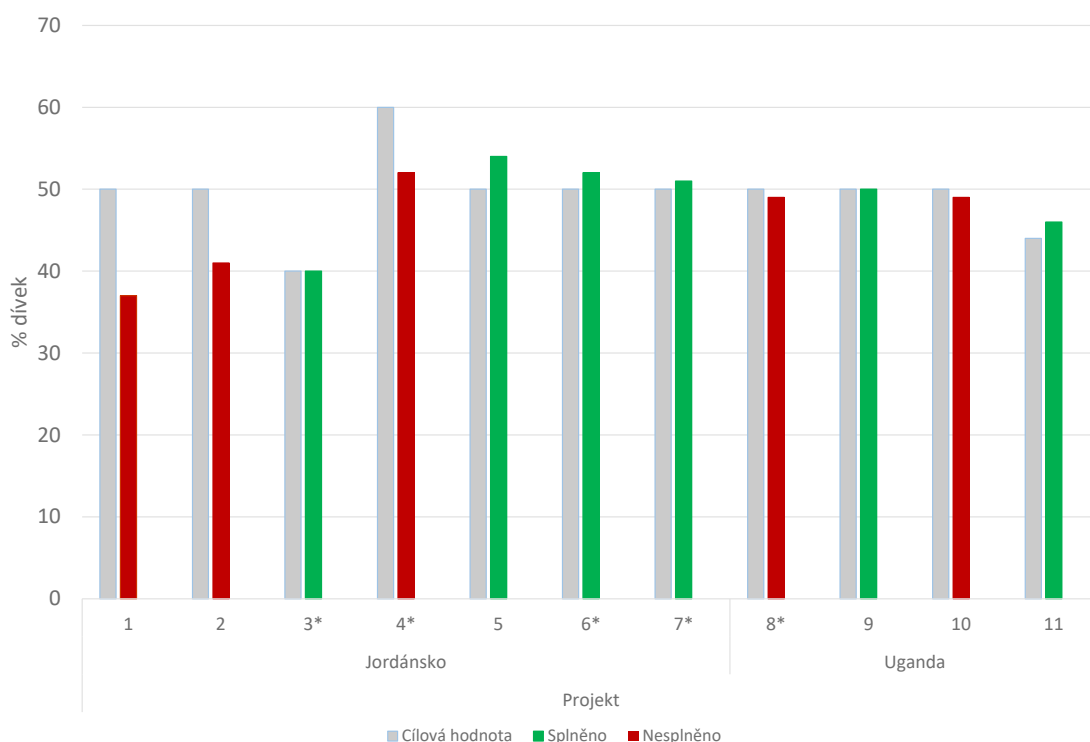
Zvyšování povědomí komunity, kluby na ochranu dětí a informace v rozhlase byly technikami, které tento program pro překonání těchto problémů používal. Na praktické úrovni byl v některých centrech AEP přítomen pečovatel, který se během výuky matek o děti staral.

37 Podíl dívek, na které cílí některé z projektů v našem vzorku, však neodrážel větší znevýhodnění, jemuž jsou vystaveny (viz bod [35](#)). Například předčasný sňatek je těžké zvrátit, a proto jsou obzvláště důležitá preventivní opatření. Navzdory tomu osm z jedenácti projektů v našem vzorku mělo za cíl podpořit 50 % dívek. Ze zbývajících tří projektů měl jeden za cíl podpořit 60 % dívek vzhledem k jejich zranitelnějšímu

postavení (projekt 4). Další dva projekty ve vzorku měly za cíl dosáhnout ještě na menší procento dívek. Jeden, v Jordánsku měl cíl pouze 40 % dívek (projekt 3) a druhý v Ugandě měl cílovou hodnotu 44 % dívek (projekt 11). Cílová hodnota 40 % u projektu 3 byla nižší než cílová hodnota 50 % ve dvou předchozích fázích (projekt 1 a 2). Cílová hodnota 40 % nebyla v souladu s politickými závazky GŘ ECHO ani s posouzením potřeb provedeným samotným partnerem, v němž se doporučovalo zvýšit podporu pro zranitelné dívky, zejména ty, kterým hrozí předčasný sňatek.

38 Ačkoli existovaly cílové hodnoty pro podíl dívek, nebyly tyto hodnoty zahrnuty do formálních ukazatelů projektů (viz bod 29). Kromě toho několik opatření financovaných ECHO těchto cílových hodnot nedosáhlo. **Obrázek 6** uvádí cílový procentní poměr dívek u projektů v našem vzorku ve srovnání s procentním poměrem, kterého se skutečně podařilo dosáhnout. Projekt 1 mohl například podpořit o 132 dívek více, kdyby své cílové hodnoty dosáhl.

Obrázek 6 – Několik z projektů ve vzorku nedosáhlo svého cílového podílu pro dívky

* Projekty probíhají.

Zdroj: EÚD na základě údajů Komise / od partnerů.

39 GŘ ECHO má nástroj – ukazatel pohlaví a věku – na posouzení toho, do jaké míry humanitární akce integrují genderové aspekty. Cílem tohoto ukazatele je zlepšit kvalitu akcí humanitární pomoci. ECHO uděluje hodnocení 0, 1 nebo 2 ve fázi koncipování

akce, ve fázi průběžné zprávy o ní a ve fázi konečné zprávy, a to v závislosti na tom, kolik ze čtyř kritérií souvisejících s pohlavím akce splňuje. Těmito čtyřmi kritérii jsou: analýza potřeb a jejich vykazování podle pohlaví; zabránění negativních účinků na genderové skupiny nebo jejich zmírnění; účast genderových skupin při koncipování/realizaci akce; přizpůsobení akce potřebám dané genderové skupiny.

40 Ačkoli řada projektů v našem vzorku necílila na dostatek dívek nebo tohoto dostatečného počtu nedosáhla, neovlivnilo to jejich hodnocení, neboť genderový podíl nebyl specifickým kritériem. GŘ ECHO udělilo maximální hodnocení 2 sedmi z jedenácti projektů v našem vzorku. Maximální hodnocení by přitom mělo být používáno pouze u projektu, který splní všechna čtyři kritéria (viz [tabulka 3](#)). I v případech, že ECHO udělilo hodnocení nižší, netýkalo se to cílového nebo dosaženého procentního podílu dívek. GŘ ECHO systematicky nemonitorovalo podíly pohlaví. Ukazatel pohlaví a věku tedy nevedl k potřebným nápravným opatřením v případech, kdy projekty necílily na dostatečný podíl dívek nebo tohoto podílu nedosáhly.

Tabulka 3 – Ukazatel pohlaví a věku GŘ ECHO nepoukázal na opatření, která neposkytovala dostatečnou podporu dívkám

Země	Projekt	Probíhá	Ukazatel pohlaví a věku	Cílová hodnota % dívek	
				nesplněno nebo není na dobré	méně než 50 %
Jordánsko	1		1	×	
	2		2	×	
	3	*	1	×	×
	4	*	2	×	
	5		2		
	6	*	1		
	7	*	2		
Uganda	8	*	1	×	
	9		2		
	10		2	×	
	11		2		×

*projekt probíhá, průběžná hodnota ukazatele

2	= splňuje všechna čtyři kritéria
1	= splňuje dvě/tři kritéria
0	= nesplňuje žádné kritérium / splňuje jedno kritérium

Zdroj: EÚD na základě údajů Komise / od partnerů.

Projekty byly příliš krátkodobé, což přispělo k případům neefektivnosti

41 Aby Komise mohla poskytovat humanitární pomoc pro oblast vzdělávání ve vleklých krizích efektivně, měla by¹⁴:

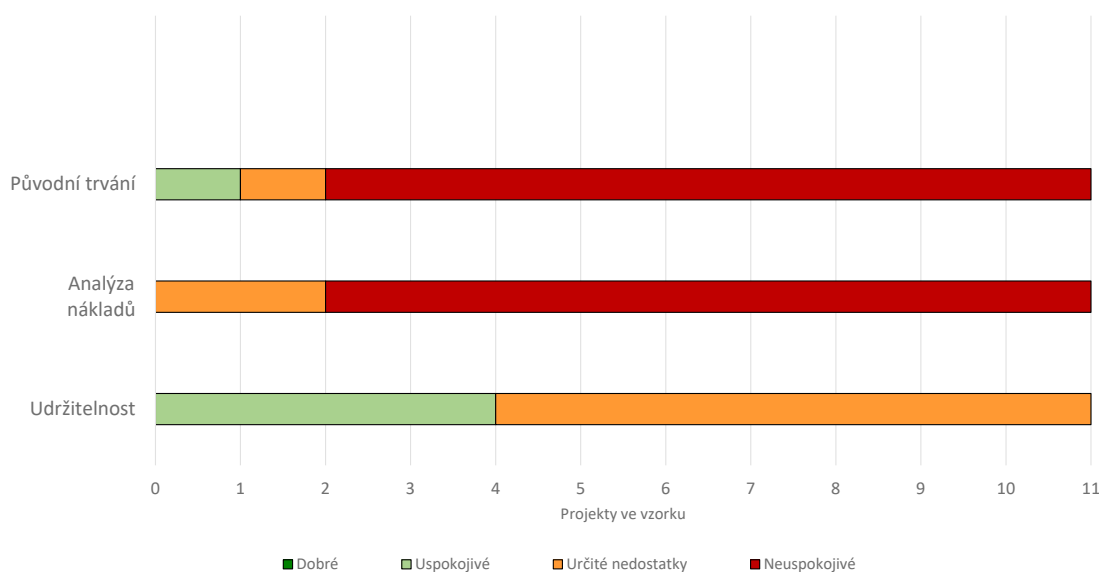
- poskytovat dětem jak krátkodobou, tak dlouhodobou podporu v souladu se svým závazkem víceletého financování z roku 2016 ve „Velké dohodě“.
- Dosáhnout optimálního využití prostředků používaných při humanitárním financování.
- Plánovat, aby výsledky byly po konci humanitární pomoci udržitelné, například podporou soběstačnosti a možností obživy.

42 Posuzovali jsme proto, zda Komise v praxi prováděla víceleté financování a zda projekty byly dostatečně dlouhé na to, aby ve vleklých krizích řešily vzdělávací potřeby. Analyzovali jsme, jak Komise zajistila optimální využití prostředků a přiměřenost nákladů projektů. Kde to bylo relevantní, provedli jsme srovnání nákladů podobných činností u různých projektů v našem vzorku. Rovněž jsme zkoumali, zda děti měly z projektů po jejich konci i nadále prospěch, zda projekty vedly ke snížení závislosti příjemců na peněžní pomoci a zda byly provázány s dlouhodobou rozvojovou pomocí.

43 Na [obrázku 7](#) jsou shrnuta zjištění z naší kontroly projektů ve vzorku, týkající se jejich trvání, analýzy nákladů a udržitelnosti.

¹⁴ „Velká dohoda“, článek 30 finančního nařízení o souhrnném rozpočtu Unie (2017) a článek 33 finančního nařízení (2018), JOIN (2017) 21 final ze dne 7. června 2017 „A Strategic Approach to Resilience in the EU's external action“.

Obrázek 7 – Shrnutí zjištění z projektů ve vzorku týkajících se jejich původního trvání, analýzy nákladů a udržitelnosti

Zdroj: EÚD na základě informací Komise a jejích partnerů.

Většina z projektů v našem vzorku trvala 10–12 měsíců, což nebylo dostatečné na to, aby se řešily dlouhodobé vzdělávací potřeby v situaci vleklých krizí

44 Navzdory svému závazku víceletého humanitárního financování a skutečnosti, že vzdělávací potřeby jsou ve vleklých krizích středně- a dlouhodobé, Komise přiděluje finanční prostředky regionům a zemím ročně na základě výročního celosvětového rozhodnutí (WWD). Celosvětovým rozhodnutím na rok 2019 byla přidělena celková částka 1,5 miliardy EUR, která zahrnovala:

- a) 260 milionů EUR na krizi v Sýrii (Sýrie, Libanon, **Jordánsko** a Egypt), z čehož 16,5 milionů EUR (6 %) bylo pro oblast vzdělávání;
- b) 113 milionů EUR pro oblast Afrického rohu (Džibuti, Etiopie, Keňa, Somálsko a **Uganda**), z čehož 22,5 milionů EUR (20 %) bylo pro oblast vzdělávání.

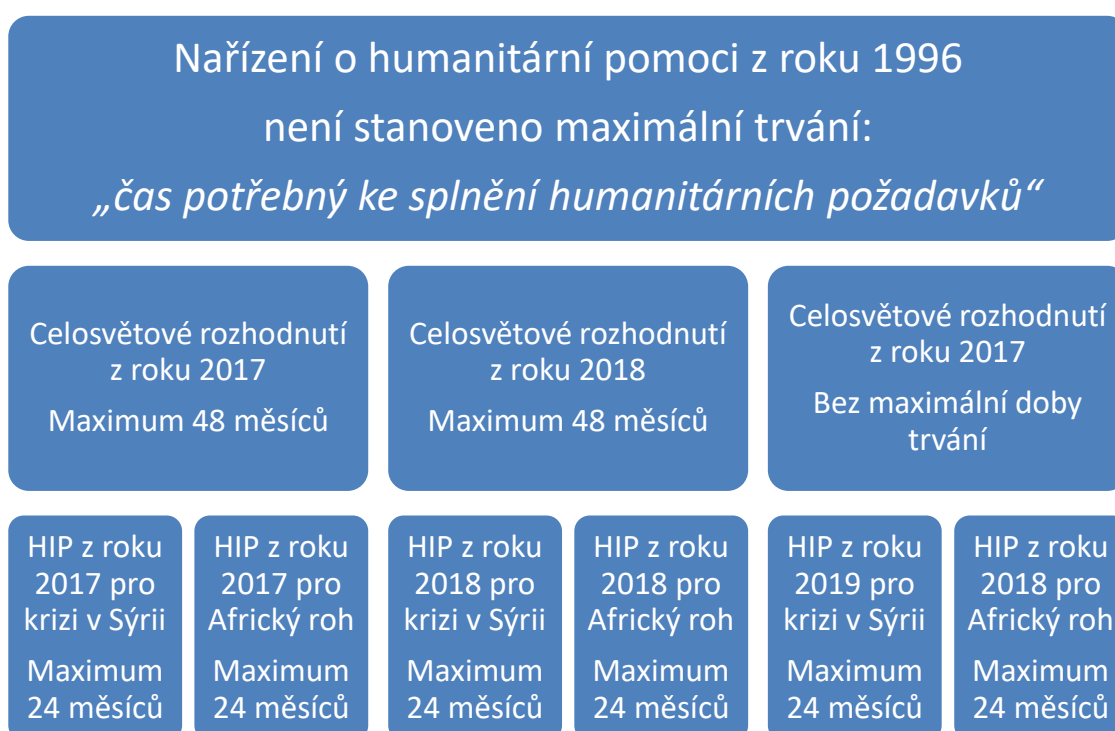
45 Reakci GŘ ECHO na konkrétní krizi nebo region pak definují roční plány provádění humanitární pomoci (HIP). Existují například roční plány HIP pro syrskou krizi a Africký roh.

46 Nástroje GŘ ECHO jsou koncipovány pro reakci na krizi. V současné době může GŘ ECHO financovat projekty EiE z jednoho plánu HIP na maximální dobu 24 měsíců.

Stejný projekt pak může po této době 24 měsíců návazně financovat z následného HIP, ale toto rozhodnutí může být učiněno jen později, nikoliv době původního výběru projektu. Tento programovací cyklus zajišťuje pružnost v reakci na mimořádné situace, ale omezuje zároveň počet financovaných dlouhodobých projektů.

47 V nařízení o humanitární pomoci¹⁵ není pro dobu financování GŘ ECHO žádný limit stanoven. Limity stanovené ve WWD nebo HIP jsou výsledkem interních rozhodnutí (viz **obrázek 8**). Z regulačního hlediska by bylo možné, aby GŘ ECHO dlouhodobější projekty v oblasti EiE financovalo z jednoho HIP.

Obrázek 8 – Nařízení neomezuje trvání projektů financovaných ECHO

Zdroj: EÚD na základě údajů Komise.

48 Náš vzorek obsahoval 11 projektů. Sedm z nich bylo v Jordánsku a čtyři v Ugandě. Původní plánovaná doba devíti z 11 projektů činila 12 měsíců nebo méně. Průměrné původní trvání projektů v obou uvedených zemích bylo 13 měsíců. V Ugandě se zvýšilo na 21 měsíců po prodloužení projektů (viz **obrázek 9**). Krize v obou těchto zemích jsou dlouhodobé. Syrská krize započala v roce 2012 a do Ugandy od roku 2016 přichází významný počet uprchlíků. Projekty, které jsme kontrolovali, trvaly od roku 2017 do roku 2019.

¹⁵ Nařízení Rady (ES) č. 1257/96 ze dne 20. června 1996 o humanitární pomoci.

financování může snížit správní náklady¹⁸. Kromě toho v Jordánsku musí partneři žádat ministerstvo školství o schválení každého z projektů. Tento proces si může vyžádat 3–5 měsíců, což u 12měsíčního projektu může mít významný dopad.

Tabulka 4 – Administrativní zátěž spojená s projekty v závislosti na jejich délce

	Projekty v tříletém období		Odpovědný subjekt	
	3 x 1letý projekt	1 x 3letý projekt	GŘ ECHO	Partner
Návrhy projektů	3	1		×
Posouzení návrhu projektu ve fázi	3	1	×	
Žádost o schválení projektu předkládaná ministerstvu školství	3	1		×

Zdroj: EÚD.

51 Další nevýhodou krátkodobého financování je omezený čas, který poskytuje na poskytnutí kvalitní odezvy. Je méně času k řešení genderových otázek i k poskytnutí udržitelnějších řešení. Ve zprávě o Velké dohodě z roku 2019 („*Three Years On*“) se uvádí, že víceleté financování nejen snižuje u humanitární pomoci administrativní zátěž, ale také zvyšuje jeho efektivnost a účinnost. Všichni prováděcí partneři z projektů v našem vzorku uvedli, že trvání projektu delší než rok by lépe uspokojovalo vzdělávací potřeby dětí ve vleklých krizích. Navrhovali v kontextu Jordánska a Ugandy projekty v délce od dvou do pěti let, které by umožnily lepší plánování a měly za výsledek lepší kvalitu reakce na krizi.

GŘ ECHO dostatečně neanalyzovalo náklady projektů

52 Pro výběr projektů GŘ stanovuje v plánech HIP obecné zásady (viz bod 45). Tyto plány poskytují partnerům informaci o objemu financování GŘ ECHO, které je k dispozici, o typu akcí, jež bude ECHO financovat, a také o tom, jak bude GŘ ECHO posuzovat návrhy partnerů. Partneři koncipují své vlastní projekty v souladu s obecnými zásadami v HIP a navrhují je GŘ ECHO k financování.

¹⁸ SWD(2019)3 final ze dne 10. ledna 2019, *Comprehensive Evaluation of EU Humanitarian Aid, 2012–2016*, a zpráva Organizace pro výživu a zemědělství (FAO) za rok 2017, <http://www.fao.org/3/a-i8040e.pdf>, s. 15.

53 Standardní ověření vhodnosti partnerů a způsobilosti nákladů, které GŘ ECHO provádí, může poskytnout určité ujištění, že jsou náklady přiměřené. Před podpisem rámcové dohody o partnerství provádí GŘ posouzení vhodnosti partnera *ex ante*. Partneři musí projít tímto posouzením své technické a logistické kapacity. Ačkoli toto poskytuje určité ujištění o postupech daného partnera, nikterak to nezaručuje, že náklady v jejich projektových nákladech jsou konkurenceschopné. ECHO rovněž systematicky ověřuje způsobilost projektových nákladů, což může vést k úsporám nákladů. V Ugandě to například vedlo k vyřazení vozidla Land Cruiser v hodnotě 37 000 EUR z rozpočtu projektu (projekt 10).

54 GŘ ECHO rovněž provádí určitou analýzu nákladové efektivity, aby získalo ujištění o konkurenceschopnosti a přiměřenosti projektových nákladů. Projekt 7 v našem vzorku, který byl realizován v Jordánsku, představuje dobrý příklad toho, jak analýza nákladů může přispět k nákladové efektivity. GŘ ECHO považovalo náklady na jednoho příjemce v projektovém návrhu na příliš vysoké (2 700 EUR na jedno dítě). Částka byla snížena na 1 700 EUR na jedno dítě, což zvýšilo efektivnost projektu. Tento typ analýzy nákladů může rovněž snížit riziko podvodu, protože neobvyklé poměry nákladů nebo neobvyklé změny v průběhu času mohou být znakem nesprávné činnosti.

55 V analýze nákladů 11 projektů vybraných do našeho vzorku jsme však zjistili nedostatky. Analýza nákladů v projektových návrzích, prováděná GŘ ECHO, nebyla prováděna jednotně. Prováděná analýza nákladů byla omezená a GŘ ECHO ji dostatečně nevyužívalo ke zvýšení efektivity projektů (viz [rámeček 4](#)).

Rámeček 4

Analýza projektových nákladů provedená ECHO – příklady nedostatků

Nejednotnost: analýza nákladů na vybudování učeben u dvou projektů v oblasti Yumbe v Ugandě provedená GŘ ECHO nebyla jednotná, protože:

- u projektu 9 činily rozpočtované jednotkové náklady na blok učeben 48 000 EUR, GŘ ECHO tuto částku nezpochybnilo, neboť se domnívalo, že partner má komparativní výhodu v infrastruktuře, a tudíž se domnívalo, že tyto náklady jsou přiměřené;
- u projektu 10 (stejná oblast) činily rozpočtované jednotkové náklady na blok učeben 23 000 EUR; GŘ ECHO tuto částku považovalo za vysokou ve srovnání

s odhadovanými náklady 18 000 EUR uváděnými v pokynech pro reakci na krizi.

Nedostatečná analýza: u projektu 10 v Ugandě:

- činil odhadovaný podíl nákladů vynaložených na zboží a služby pro příjemce 60 % – a to podle hodnocení návrhu provedeného GŘ ECHO v březnu 2017;
- skutečný podíl nákladů vynaložených na zboží a služby pro příjemce činil 79 %.

Vyplývá z toho, že existoval významný prostor pro větší efektivnost, ale ECHO ve své analýze neporovnávalo tento podíl s jinými projekty nebo neposoudilo, zda tento podíl není neefektivní.

Výsledky analýzy nebyly použity: také u projektu 10:

- odhadované náklady na jednoho příjemce činily 37 EUR, jak je uvedeno v hodnocení návrhu provedeném ECHO;
- skutečné náklady na jednoho příjemce ke konci projektu činily 66 EUR.

GŘ ECHO nepoužilo tuto analýzu ani nezkoumalo důvody této odchylky, aby se ve věci nákladové efektivnosti poučilo.

56 Od prosince 2018 GŘ ECHO při výběru projektových návrhů posuzuje jejich nákladovou efektivnost jako „nízkou“, „střední“ nebo „vysokou“. Neexistují však žádné pokyny pro kritéria tohoto hodnocení ani ohledně typu analýzy nákladů potřebné pro toto hodnocení. Náš kontrolovaný vzorek obsahoval tři projekty z roku 2019 (projekty 3,6 a 7), všechny v Jordánsku, kde GŘ ECHO uplatnilo tento přístup. U všech tří projektů hodnotilo GŘ ECHO jejich nákladovou efektivnost jako „střední“. Avšak ani v případě projektu 7, který GŘ ECHO považovalo za příliš nákladný (viz bod 54), nebylo provedeno žádné srovnání s jednotkovými náklady jiných podobných projektů.

57 Srovnání nákladů s podobnými projekty může pomoci zjistit příležitosti k větší nákladové efektivnosti – a to nejen při plánování projektů, ale také během jejich provádění. Při monitorování projektů však GŘ ECHO náklady těchto projektů neanalyzovalo.

58 Identifikovali jsme dva typy analýzy, které GŘ ECHO mohlo při plánování a realizaci projektů provést, aby identifikovalo možnosti zvýšit nákladovou efektivnost těchto projektů, ale které neprovedlo:

- a) srovnání nákladů na činnosti s náklady v podobném projektu nebo v dřívějších fázích stejného projektu (viz [rámeček 5](#));
- b) srovnání podílu zboží a služeb poskytovaných příjemců s tímto podílem v podobných projektech nebo v dřívějších fázích stejného projektu (viz [rámeček 6](#)).

Rámeček 5

Zvýšení nákladové efektivnosti – srovnání, které mohlo provést ECHO týkající se nákladů na činnosti

Náklady podobných projektů: jak projekt 9, tak projekt 10 zahrnovaly výstavbu bloků učeben ve stejné uprchlické osadě v Ugandě, ale jednotkové náklady na jeden blok u projektu 9 byly o 46 % procent vyšší než u projektu 10, konkrétně:

- skutečný jednotkový náklad na blok projektu 10 (28 bloků učeben): 18 300 EUR,
- skutečný jednotkový náklad na blok projektu 9 (22 bloků učeben): 26 700 EUR.

Ačkoli existovaly určité rozdíly v designu, GŘ ECHO neprovedlo srovnání lišících se nákladů ani nezkoumalo, zda odchylky nemohou představovat příležitost k úspoře nákladů.

Náklady na jednoho příjemce: u projektů 1–3, následných jednoročních programů peněžní pomoci realizovaných v Jordánsku stejným partnerem, se náklady na jednoho příjemce každoročně zvyšovaly:

- 833 EUR v roce 2017,
- 893 EUR v roce 2018,
- 914 EUR v roce 2019.

Ačkoli částka peněžní pomoci zůstávala stejná, GŘ ECHO neprovedlo analýzu toho, proč k nárůstu nákladů došlo.

Poplatky za peněžní převod: u projektů peněžní pomoci partneři hradili bankám poplatek za správu plateb příjemcům. Tyto poplatky za peněžní převod se jako

podíl celkových nákladů výrazně lišily, a to i v rámci téže země. V Jordánsku například:

- činilo rozpětí těchto poplatků 1,0–2,9 %;
- potenciální úspory ze snížení poplatku 2,9 % (projekt 7) na 1,0 % by činily 17 500 EUR (což je ekvivalent pomoci 21 dodatečným příjemcům).

Rámeček 6

Zvýšení nákladové efektivity – srovnání, které mohlo provést ECHO týkající se poměru zboží a služeb obdržených příjemci

Srovnání mezi fázemi: Jeden partner realizoval dva následné jednorocní projekty v Jordánsku s velmi odlišnými poměry zboží a služeb, které byly určeny příjemcům, a to takto:

- poměr zboží a služeb obdržených příjemci v první fázi (projekt 5): 61 % v návrhu, 76 % během realizace;
- poměr zboží a služeb obdržených příjemci v návrhu na druhou fázi (projekt 6): 53 %.

ECHO mohlo srovnat podíl zboží a služeb poskytovaných příjemcům v návrhu na druhou fázi s podílem ve fázi první, a od partnera mohlo rozumně předpokládat, že dosáhne stejné úrovně.

Srovnání mezi projekty: ECHO mohlo srovnat podíl peněžní částky, která se dostane k příjemcům u projektu 7, s podílem peněžních a vzdělávacích služeb, které jsou příjemcům poskytnuty ve třech následných projektech realizovaných jiným partnerem, a to takto:

- u projektu 7 – projektu peněžní pomoci v Jordánsku z roku 2019 – byl podíl příjemců, kterým je poskytnuta peněžní pomoc, 34 %;
- u projektů realizovaných jiným partnerem v roce 2017, 2018 a 2019 činil podíl peněžních a vzdělávacích služeb poskytnutých příjemcům 68 %, 61 % a 60 % (v tomto pořadí roků).

ECHO se mohlo pokusit o dosažení podobné úrovně efektivity a mohlo též porovnat tento podíl s cílovou hodnotou 85 % navrhovanou ve svých pokynech týkajících se peněžních převodů velkého rozsahu nad 10 milionů EUR (ačkoli toto zahrnuje širokou škálu podpůrných služeb).

Srovnání mezi použitím/nepoužitím peněžní pomoci: V pokynech GŘ ECHO se uvádí, že používání peněžních převodů vede k tomu, že na podporu dosáhne více příjemců. Průměrné podíly v našem vzorku však byly tyto:

- u pěti projektů, kde byla peněžní pomoc hlavní činností, byl průměrný podíl peněžních a vzdělávacích služeb poskytnutých příjemcům 56 %;
- u dalších šesti projektů činil průměr peněžních a vzdělávacích služeb poskytnutých příjemcům 66 %.

Peněžní pomoc tedy nevedla k tomu, že se podpora dostala k více příjemcům.

Mnoho činností vytvářelo přínosy pro děti po konci projektů, ale projekty peněžní pomoci příliš nepřispěly ke snížení závislosti příjemců

59 V rámci projektů byla realizována celá škála činností, z nichž měly děti prospěch i po ukončení těchto projektů. Patří sem:

- a) podpora formálního vzdělávání či poskytnutí urychleného vzdělávání;
- b) školení pro učitele týkající se inkluzivního vzdělávání, urychleného vzdělávání, psychosociálních dovedností nebo životních dovedností na zvýšení jejich vědomostí a zlepšení vzdělávacího prostředí;
- c) vybudování škol, vzdělávacích středisek, toalet nebo ubytování pro učitele;
- d) zajištění vybavení pro děti se zdravotním postižením;
- e) zajištění aktovek a uniforem;
- f) psychosociální podpora na zlepšení psychosociálního dobrého pocitu;
- g) zvýšení povědomí a budování kapacit pro různé zainteresované strany, aby se vytvořilo příznivější a podpůrnější vzdělávací prostředí;
- h) vytvoření národní politiky pro inkluzivní vzdělávání a podpora jejího přijetí ve školním systému.

60 Mnohé z těchto činností jsou obvykle spojeny s rozvojovou pomocí. DEVCO a EUTF skutečně rovněž budovaly učebny a poskytly učitelům školení na programy urychleného vzdělávání v Ugandě. Projekty DEVCO a EUTF však trvaly čtyři roky, zatímco projekty ECHO byly kratší a musely být prodlužovány, aby splnily své cíle.

61 Existovalo několik případů, kdy byla humanitární pomoc EU přímo provázána s rozvojovou pomocí Unie. Například v rámci projektů ECHO byly vybudovány školy v Ugandě a následně projekty financované z programu Education Cannot Wait financovaly platy učitelů a zajistily nábytek. Někteří z účastníků programů urychleného vzdělávání, který byl podporován z projektu financovaného ECHO v Ugandě (projekt 8), následně pokračovali v odborné přípravě financované EUTF.

62 GŘ ECHO ale nevyužilo některé možnosti k dalšímu posílení vazby na rozvojovou pomoc:

- a) Jeden partner poskytoval urychlené vzdělávání (financované z EUTF) a psychosociální podporu pro děti ze základních škol (financovanou ECHO) v některých stejných lokalitách. Tento partner však realizoval akce v oblasti obživy, které měly příjemcům poskytnout prostředky na zajištění své obživy. Tyto akce byly financovány EUTF a prováděny v různých zónách osídlení, ale nevyužila se u nich možnost uvést do praxe propojení humanitární/rozvojové pomoci, o které EU usiluje, tedy tzv. propojený přístup. V konečné zprávě GŘ ECHO o tomto projektu je uvedeno, že projekt měl vytvořit strategické propojení s dlouhodobějšími rozvojovými iniciativami (jako např. programem EUTF), aby zvýšil svou účinnost (projekt 11).
- b) V analýze konečné zprávy za projekt v Ugandě provedené GŘ ECHO se uvádí, že partner nerozvinul dostatečně možnosti propojit opatření s dlouhodobými rozvojovými opatřeními (projekt 10).
- c) V hodnocení jednoho projektu v Jordánsku z roku 2018 GŘ ECHO uvádí, že projekt nedostatečně podporoval dlouhodobé strategie na snížení humanitárních potřeb. Jediným návrhem bylo, aby činnosti financovali další dárci, k čemuž nedošlo (projekt 5).
- d) V monitorovacích zprávách ECHO týkajících se jiného projektu v Jordánsku se uvádí, že projekt nedostatečně využil možností na podporu dlouhodobých strategií na snížení humanitárních potřeb a souvisejících slabých stránek (hlavně v táboře Azraq) (projekt 4).
- e) Studie zkoumala pokrok 2 971 žáků po jejich účasti na programu urychleného vzdělávání v Ugandě v roce 2018. Zjistila, že 2 015 (68 %) účastníků se nikde nevzdělává. Pouze 956 (32 %) úspěšně přešlo na primární, sekundární nebo odborné vzdělávání. Zpráva poukázala na potřebu více investic a podpory, aby se dětem umožnil přechod k možnostem následujícím po programu urychleného vzdělávání (projekt 8).

63 HIP vyzývají k opatření, které mají vazby na dlouhodobější programy, aby byla zajištěna větší udržitelnost. Například technická příloha k HIP z roku 2018 pro regionální krizi v Sýrii vyžaduje opatření v oblasti vzdělávání, aby se zajistila kontinuita učení, a to řádným plánováním včetně strategií pro ukončení pomoci a přechod na rozvojovou pomoc. GŘ ECHO však nevyvinulo dostatečné úsilí na to, aby snížilo závislost příjemců na peněžní pomoci, což byla hlavní činnost u pěti projektů v našem vzorku (čtyři v Jordánsku a jeden v Ugandě, viz [příloha I](#)). Cílem peněžní pomoci bylo umožnit dětem přístup ke vzdělání. Po ukončení projektů bylo však peněžní pomoc i nadále nutné poskytovat, aby děti mohly ve školní docházce pokračovat. Například v rámci projektů 1, 2 a 3 v našem vzorku byly podpořeny stejné děti v Jordánsku v letech 2017, 2018 a 2019. 1 290 příjemců projektu 7 v Jordánsku bylo podporováno i v předchozí fázi projektu.

64 Jedním z důvodů toho, že tyto projekty vyžadují opětovné financování, je to, že jim chyběly strategie ukončení pomoci s vazbou na udržitelnější programy. Projekty jen v malé míře orientovaly příjemce, co se týče možností obživy, aby se tak snížila jejich závislost na peněžní pomoci. Z hodnocení konečné zprávy za projekt 2 v Jordánsku v roce 2018 provedeného GŘ ECHO vyplývá, že partner dosud nezmínil možnou strategii ukončení peněžní pomoci, na niž nejzranitelnější rodiny (například s ženami jako hlavou rodiny) závisely. V hodnocení GŘ ECHO týkajícím se návrhu na projekt 3 v roce 2019, který měl stejného partnera jako projekt 2, se uvádí, že partner neprokázal dostatek možností na přechod k rozvojovým opatřením v budoucnu.

65 Dva projekty peněžní pomoci z roku 2019 měly za cíl, aby se příjemci posunuli k řešení zajišťujícím obživu. Projekt 3 v Jordánsku stanovil cílovou hodnotu 8 % příjemců, kteří do konce roku přejdou k udržitelnějšímu řešení své obživy, aby už nepotřebovali peněžní pomoc. Projekt 7 v Jordánsku měl tuto cílovou hodnotu ve výši 5 % (65 z 1 290 příjemců). Tyto cílové hodnoty byly skromné a znamenaly, že více než 90 % příjemců u obou projektů zůstane závislých na peněžní pomoci. Při monitorování projektu 7 v Jordánsku GŘ ECHO zjistilo, že některé z dětí i nadále pracují, ačkoli dostávají peněžní pomoc, a to z důvodů chybějících možností obživy u nich v rodině a nedostatečných finančních zdrojů. Další tři projekty peněžní pomoci (projekty 1, 2 a 8) neměly pro oblast řešení způsobu obživy žádné cílové hodnoty.

66 Jeden z ukazatelů odolnosti používaný GŘ ECHO posuzuje, zda projekty využívají možnosti na podporu dlouhodobých strategií, jejichž cílem je snížení humanitárních potřeb. ECHO zjistilo, že většina projektů toto kritérium naplňuje nedostatečně, což má za výsledek konečné hodnocení 1 u tohoto ukazatele. Jen málo projektů dostalo od GŘ ECHO plnou známku 2 (viz [tabulka 5](#)).

Tabulka 5 – Z ukazatele odolnosti používaného ECHO vyplývá, že většina projektů plně nepodporovala dlouhodobé strategie

Ukazatel odolnosti				
Země	Projekt	Probíhá	Konečné/průběžné hodnocení(*)	
			Oblast	Ústředí
Jordánsko	1		1	1
	2		1	1
	3	*	1	1
	4	*	1	1
	5		2	2
	6	*	1	1
	7	*	1	1
Uganda	8	*	1	1
	9		1	2
	10		1	2
	11		1	2

* Průběžné hodnocení pro probíhající projekty.

2	= splňuje všechna čtyři kritéria
1	= splňuje dvě/tři kritéria
0	= splňuje jedno kritérium / nesplňuje žádné kritérium

Zdroj: EÚD na základě údajů Komise.

Závěry a doporučení

67 Pomoc EU celkově pomáhala potřebným dětem a projekty dosáhly svých očekávaných výsledků. Projekty však nezahrnuly v dostatečné míře dívky. Kromě toho byla většina projektů v našem vzorku příliš krátká ve srovnání se vzdělávacími potřebami dětí. To snížilo jejich efektivnost. Zjištění z našeho přezkumu 11 projektů jsou shrnuta v *příloze II*.

68 Projekty byly relevantní a dobře koordinované a Komise problémy, které zjistila v průběhu monitorovacích návštěv, řešila. Projekty dosáhly většiny svých plánovaných výsledků. Komise však jen v omezené míře využila výsledky svých projektů „Zlepšení kapacity pro odezvu“. Kromě toho se Komise nedostatečně zaměřovala na dívky, i když ty čelí většímu znevýhodnění. Navíc několik z projektů nedosáhlo u podílu dívek cílové hodnoty (body *18–40*).

Doporučení 1 – Komise by měla více využívat výsledků projektů v rámci „Zlepšení kapacity pro odezvu“

Komise by měla systematictěji využívat pokyny relevantní pro humanitární pomoc pro vzdělání vycházející z iniciativ financovaných z jejích fondů pro „Zlepšení kapacity pro odezvu“.

Datum realizace: projekty financované od ledna 2022.

Doporučení 2 – Komise by u vzdělávacích projektů měla poskytovat větší podporu dívkám

Komise by měla poskytovat větší podporu dívkám tím, že:

- a) partnery bude prostřednictvím plánu provádění humanitární pomoci informovat, že bude upřednostňovat financování projektů, které jsou alespoň z 50 % zaměřeny na dívky, nebude-li existovat odůvodnění, proč tomu tak nemůže být, vyplývající z daného kontextu;
- b) začlenění do projektů jako standardní ukazatel podíl dívek;

- c) bude systematicky monitorovat genderové podíly a genderovou citlivost vzdělávacích projektů financovaných EU během svých monitorovacích návštěv a přijme nezbytná opatření pro řešení potřeb dívek.

Datum realizace: projekty financované od ledna 2022.

69 Většina z projektů v našem vzorku měla původní trvání 10–12 měsíců, což nebylo dostatečné na to, aby se řešily dlouhodobé vzdělávací potřeby dětí v situaci vleklých krizí. Krátké trvání projektu zvyšovalo pro prováděcí partnery administrativní zátěž, v důsledku čehož byla realizace projektu méně efektivní (body 41–51).

Doporučení 3 – Komise by měla zajišťovat dlouhodobější financování vzdělávání ve vleklých krizích

Aby Komise účinně naplňovala vzdělávací potřeby dětí ve vleklých krizích, měla by:

- a) podporovat vzdělávací projekty po dobu nejméně dvou let, neexistuje-li odůvodnění pro kratší dobu trvání vycházející z konkrétních potřeb nebo kontextu;
- b) na počátku opatření stanovit dobu trvání těchto projektů, aby se mohly uskutečnit přínosy z dlouhodobého financování.

Datum realizace: projekty financované od ledna 2022.

70 Komise neanalyzovala dostatečně projektové náklady, aby identifikovala možnosti větší nákladové efektivity. Neporovnávala náklady činností ani podíl zboží a služeb poskytovaných příjemcům s podobnými projekty nebo předcházejícími fázemi stejného projektu. Tak tomu bylo nejen u výběru projektových návrhů, ale rovněž při monitorování provádění projektů (body 52–58).

Doporučení 4 – Komise by při výběru a monitorování vzdělávacích projektů měla zlepšit analýzu nákladů

Při analýze navrhovaných rozpočtů projektů či skutečných nákladů by Komise měla:

- a) systematicky porovnávat náklady hlavních činností s náklady u podobných projektů nebo u ranější fáze stejného projektu;

- b) porovnávat podíl zboží (včetně peněžních částek) a služeb poskytnutých příjemcům s podílem u podobných projektů nebo u ranější fáze stejného projektu;
- c) používat výsledky této analýzy nákladů při výběru projektů a pozměňovat jejich rozpočet, aby se zvýšila efektivnost nebo mohly odmítnout neefektivní návrhy.

Datum realizace: projekty financované od ledna 2022.

71 Většina projektů i po svém ukončení zajišťovala přínosy pro děti. U vzorku projektů na poskytnutí peněžní podpory na vzdělávání však Komise příliš nepřispěla ke snížení závislosti příjemců na peněžní pomoci. Mnoho z těchto projektů vyžadovalo opakované financování, neboť u nich chybělo propojení na dlouhodobější programy pomoci a jen v malé míře orientovaly přijímající rodiny, co se týče možností obživy (body 59–66).

Doporučení 5 – Komise by měla zvýšit udržitelnost projektů peněžní podpory pro vzdělávání ve vleklých krizích

Při financování projektů peněžní podpory pro vzdělávání ve vleklých krizích by Komise měla posílit vazby na dlouhodobější rozvojové programy a orientovat více přijímajících rodiny, co se týče možností obživy.

Datum realizace: projekty financované od ledna 2022.

Tuto zprávu přijal senát III, jemuž předsedá Bettina JAKOBSENOVÁ, členka Účetního dvora, v Lucemburku dne 8. prosince 2020.

Za Účetní dvůr

Klaus-Heiner Lehne
předseda

Přílohy

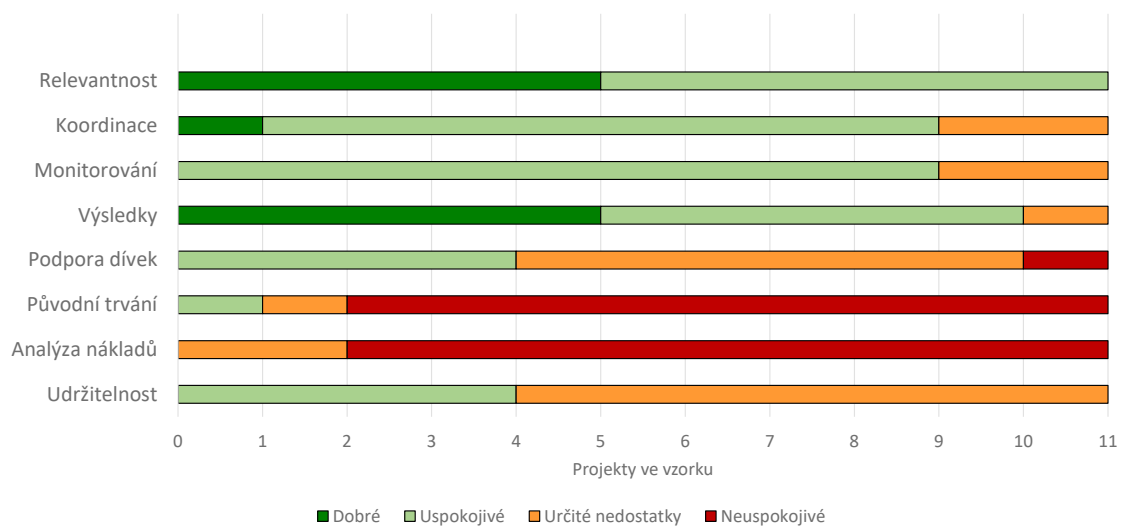
Příloha I – Projektové činnosti

Číslo projektu	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Země	Jordánsko	Jordánsko	Jordánsko	Jordánsko	Jordánsko	Jordánsko	Jordánsko	Uganda	Uganda	Uganda	Uganda
Typ partnera	Mezinárodní NO	Mezinárodní NO	Mezinárodní NO	NO	Mezinárodní NO	Mezinárodní NO	Mezinárodní NO	Mezinárodní NO	OSN	NO	NO
Stav	uzavřený	uzavřený	probíhá*	probíhá**	uzavřený	probíhá*	probíhá*	probíhá*	uzavřený	uzavřený	uzavřený
Financování ECHO pro vzdělávání (MEUR)	1,7	2,4	1,0	2,0	1,2	1,0	2,3	10,0	1,3	1,5	0,4
Prvky podporující formální vzdělávání	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X
Neformální vzdělávání (douchovací hodiny / program urychleného vzdělávání)	X	X		X				X	X	X	X
Výstavba/modernizace		X						X	X	X	
Vybavení a materiál pro děti					X	X		X		X	X
Peněžní podpora na vzdělávání	X	X	X				X	X			
Pomoc při dopravě do školy (peněžní pomoc, doprovod do školy)				X	X	X					
Psychosociální podpora pro děti	X	X		X				X		X	X
Školení učitelů / výukových pracovníků	X	X		X	X	X		X		X	X
Učební pomůcky/vybavení				X	X	X		X		X	
Zvyšování povědomí / Budování kapacit (v komunitě) / Propagace a prosazování politiky		X	X		X	X		X	X	X	X

* projekty probíhající ke dni 31. 5. 2020 případně konečná zpráva o projektu nebyla k 31. 5. 2020 ještě k dispozici.

** konečná zpráva byla k dispozici k 31. 8. 2020.

Příloha II – Shrnutí zjištění z projektů zařazených do našeho vzorku

Glosář

Education Cannot Wait (ECW, „Vzdělání nepočká“): globální fond, prostřednictvím něhož spolupracují vlády a zainteresované strany mezinárodní humanitární a rozvojové pomoci, aby mohly rychle reagovat na vzdělávací potřeby dětí a mladých lidí postižených krizemi.

Urychlené vzdělávání: poskytování vzdělávání ve zkráceném časovém rámci pro děti a mladé lidi, jimž se částečně nedostalo vzdělání v důsledku chudoby, marginalizace, konfliktu nebo krize.

Velká dohoda: dohoda mezi největšími dárci a organizacemi humanitární pomoci, která má za cíl odstranit nedůvěru v sektor humanitární pomoci a zvýšit účinnost a efektivitu jejich práce.

Zkratková slova a zkratky

AEP: program urychleného vzdělávání (*Accelerated Education Programme*)

DEVCO: Generální ředitelství Evropské komise pro mezinárodní spolupráci a rozvoj

ECHO: Generální ředitelství Evropské komise pro evropskou civilní ochranu a operace humanitární pomoci

EiE: vzdělávání v mimořádných situacích a vleklých krizích (*Education in Emergencies and Protracted Crises*)

ERC: program Zlepšení kapacity pro odezvu (*Enhanced Response Capacity*)

EUTF: nouzový svěřenský fond Evropské unie pro Afriku

HIP: plán provádění humanitární pomoci (*Humanitarian Implementation Plan*)

ILET: společné zlepšování výukového prostředí (*Improving Learning Environments Together*)

OSN: Spojené národy

UNHCR: Úřad vysokého komisaře OSN pro uprchlíky

WASH: podpora pro vodu, sanitární a hygienická zařízení (*Water, Sanitation and Hygiene assistance*)

WWD: celosvětové rozhodnutí (*Worldwide Decision*)

ODPOVĚDI EVROPSKÉ KOMISE A EVROPSKÉ SLUŽBY PRO VNĚJŠÍ ČINNOST (ESVČ) NA ZVLÁŠTNÍ ZPRÁVU EVROPSKÉHO ÚČETNÍHO DVORA

**„HUMANITÁRNÍ POMOC EU URČENÁ NA VZDĚLÁVÁNÍ: POMÁHÁ POTŘEBNÝM
DĚTEM, ALE JE PŘÍLIŠ KRÁTKODOBÁ A NEDOSTATEČNĚ SE DOSTÁVÁ K DÍVKÁM“**

SHRNUTÍ

Souhrnná odpověď Komise na body I–IX:

Komise zdůrazňuje, že pro budoucnost dětí a mladých lidí je v dlouhodobé perspektivě naprosto klíčové investovat do jejich vzdělávání, neboť to zajistí mír, stabilitu a hospodářský růst jejich komunit a zemí. Vzdělání může změnit jejich životy od základů, obnovit u nich pocit normality a bezpečí, chránit je před násilím a zneužíváním a poskytnout jim důležité životní dovednosti. Hraje klíčovou roli při zmírňování konfliktů tím, že posiluje mírové soužití různých etnických skupin, společenských vrstev, uprchlíků a hostitelských společenství.

V období let 2015–2019 mělo ze vzdělávacích projektů humanitární pomoci financované EU pozitivní přínos více než 8,5 milionu dívek a chlapců v 59 zemích po celém světě¹. Avšak podpora vzdělávání v souvislosti s krizemi zůstává i nadále z velké části nedostatečně financována, přičemž jsme schopni reagovat pouze na zlomek všech existujících potřeb. Na poskytování vzdělávací podpory odhadovaným 75 milionům dětí zasažených krizí chybí každý rok na celém světě minimálně 8,5 miliardy USD². Komise se proto zavázala k poskytování trvalé humanitární pomoci EU v oblasti vzdělávání v mimořádných situacích a k rozšíření našich činností v této oblasti, zejména pokud jde o vzdělávání dívek a žen.

Komise zdůrazňuje, že humanitární akce by vždy měly zohledňovat rovnost pohlaví a měly by být přizpůsobeny potřebám, problémům a konkrétní zranitelnosti dívek i chlapců. Podíl dívek a chlapců, na něž se vzdělávací projekty zaměřují, vychází z analýzy potřeb, přičemž je zohledněna jejich konkrétní situace. Odvíjí se rovněž od nutnosti podporovat nejzranitelnější osoby v souladu s humanitárními zásadami.

Komise uznává, že dosažení některých cílů může být náročné z důvodu existence sociálních, hospodářských a kulturních překážek a velmi náročných humanitárních podmínek. I nadále se však Komise zavazuje podporovat a pečlivě monitorovat genderový rozměr vzdělávacích projektů, a tím zajistit, aby byly dostatečným způsobem určeny a řešeny konkrétní potřeby a problémy dívek a chlapců. V řadě humanitárních situací však bývají často velmi zranitelní mladí muži a chlapci, kteří jsou rovněž ohroženi např. sexuálními násilím a jinými druhy vykořisťování, jako je dětská práce a dětská vojáci. Komise přesto uznává nevýhodu, kterou dívky ve srovnání s chlapci ve vzdělávání mají, a souhlasí s tím, že by se mělo pokračovat v úsilí o dosažení větší rovnosti žen a mužů a začleňování do vzdělávání, přičemž by měly být odstraněny přetrvávající rozdíly a mělo by být posíleno postavení dívek.

¹ Zpráva o mapování projektu vzdělávání v mimořádných situacích (květen 2020), k dispozici na https://ec.europa.eu/echo/sites/echo-site/files/eie_mapping_report.pdf.

² Institut pro zámořský rozvoj (ODI) (2016), „A common platform for education in emergencies and protracted crises: Evidence paper“ (Společná platforma pro vzdělávání v mimořádných situacích a vleklých krizích: důkazní dokument). ODI, Londýn.

Cílem intervencí humanitární pomoci je nalézt rovnováhu mezi víceletým financováním na jedné straně a schopností rychleji reagovat s cílem zajistit větší přínos pro cílové skupiny na straně druhé. Víceleté financování bude použito ve všech případech, kdy to bude možné. Pro Komisi je však největší prioritou, aby byla doba trvání projektů vzdělávání v mimořádných situacích sladěna s dobou trvání školního roku tak, aby pokrývaly alespoň jeden celý školní rok.

Komise může prostřednictvím finančních prostředků z programu zlepšení kapacity pro odezvu (ERC) financovat iniciativy, jako je vzdělávání v mimořádných situacích, které s cílem posílit účinnost odvětví humanitární pomoci zavádějí a rozvíjejí nové způsoby práce, např. pokyny. Projekty programu zlepšení kapacity pro odezvu posilují systém, vytvářejí globální veřejné statky a jejich přínos přesahuje přínos projektů financovaných ze strany GR ECHO.

Komise zdůrazňuje, že přiměřenost nákladů je pouze jedním z pěti výběrových kritérií, která je třeba vzít před přijetím rozhodnutí o výběru projektu v úvahu. Komise se v současné době zabývá způsoby práce, které umožní lepší porozumění nákladům a lepší srovnání návrhů ve fázi výběru projektu.

Hotovostní převody napomáhají plnit základní potřeby a umožňují diferencované a integrované reakce. Zvyšují rychlost, flexibilitu, výběr a podporují důstojnost příjemců.

Řešení související zranitelnosti a hlavních příčin je cílem rozvojové pomoci a úkolem vlád.

Evropská služba pro vnější činnost (ESVČ) oceňuje zprávu Evropského účetního dvora týkající se činností v oblasti vzdělávání v mimořádných situacích. Podle služby ESVČ vyžadují investice do kvalitního vzdělávání dětí žijících v zemích zasažených konflikty a krizemi úzkou spolupráci se všemi subjekty v ústředí i na místě při uplatňování tří provázaných přístupů týkajících se „humanitární činnosti, rozvoje a míru“. Rovněž by ráda zdůraznila důležitost a význam činností prováděných koordinovaným a soudržným způsobem provázanými subjekty, a to s přihlédnutím ke zvláštnostem a rolím a odpovědnostem v oblasti „humanitární činnosti, rozvoje a míru“.

X. Komise všechna doporučení přijímá.

Viz odpovědi Komise v oddíle týkajícím se doporučení.

POZNÁMKY:

20. Některé z projektů uvedených na obrázku 3 stále probíhají. Komise se proto domnívá, že se parametry, jako je podpora pro dívky, mohou u probíhajících projektů ještě zlepšit.

21. Rámec politiky z roku 2018, který byl přijat v návaznosti na rozhodnutí začít od roku 2015 zvyšovat financování odvětví vzdělávání, poskytl dlouhodobou perspektivu.

Rámec politiky pro vzdělávání v mimořádných situacích z roku 2018 zaměřuje podporu na úroveň vzdělávání, u kterých se státy zavázaly zajišťovat bezplatné a povinné základní vzdělávání. To obecně zahrnuje primární a sekundární úroveň vzdělávání. O financování předškolního vzdělávání lze uvažovat, pokud je zakotveno ve formálním počátečním vzdělávání.

Ačkoli Komise přestala podporovat předškolní vzdělávání v Ugandě – s cílem zajistit soulad se svým rámcem politiky a plánem pro odezvu ve vzdělávání uprchlíků a hostitelských společenství přijatým vládou Ugandy (září 2018) – další dárci nadále poskytují podporu na základě předchozích investic realizovaných Komisí.

25. a) Problém týkající se míry účasti v programu urychleného vzdělávání (AEP) v projektu 8 v Ugandě byl zjištěn a okamžitě řešen během období realizace projektu. Opatření je stále prováděno a podle nejaktuálnějších zpráv bylo dosaženo očekávané míry účasti. Skutečnost, že Generální ředitelství Evropské komise pro mezinárodní spolupráci a rozvoj (GR DEVCO) rovněž financovalo urychlené vzdělávání prostřednictvím nouzového svěřenského fondu EU pro Afriku (EUTF), svědčí o provázané spolupráci v oblasti humanitární a rozvojové pomoci. Iniciativy nouzového svěřenského fondu EU pro Afriku, které podporovaly program urychleného vzdělávání, byly realizovány v různých zeměpisných oblastech, přičemž doplňovaly intervence podporované GR ECHO.

Komise zjistila rozdíly mezi pomocí poskytovanou programem urychleného vzdělávání a pomocí poskytovanou formálnímu základnímu vzdělávání, přičemž tento problém řešila během realizace projektu. Je to zahrnuto v monitorovací zprávě, přičemž problém byl vyřešen formální úpravou projektu.

Centra programu urychleného vzdělávání se zaměřují na různé cílové skupiny (studenty ve vyšším věku, než je pro studium běžné, často dospívající matky), u nichž je nepravděpodobný přechod na formální základní školu, protože by to zpomalilo jejich urychlené vzdělávání – většina by po dokončení měla přejít na sekundární úroveň vzdělávání.

27. Komise by ráda zdůraznila, že ústní podávání zpráv o zjištěních z monitorování není běžnou praxí. Výsledky monitorování jsou sdělovány písemně. Avšak v tomto konkrétním případě byla zjištění sdělena pouze ústně, jelikož nebyly zjištěny žádné zásadní provozní problémy s realizací projektu. GR ECHO následně řešilo způsob, jakým bude svá zjištění sdělovat. V současné době systematicky informuje o svých zjištěních písemně.

Pokud jde o „podíl dívek, které se účastnily projektu ve srovnání s cílovou hodnotou“, odkazujeme na naši odpověď k bodům 37 a 38.

30. Komise zdůrazňuje, že všech pět škol je v současné době využíváno pro své původní účely, tj. zlepšení přístupu dětí uprchlíků a hostitelských společenství k základnímu vzdělávání a urychlenému vzdělávání.

34. Pokyny v rámci programu zlepšení kapacity pro odezvu byly do pracovního dokumentu útvarů GR ECHO pro vzdělávání v mimořádných situacích³ zahrnuty jako reference.

Zavádění pokynů a metod je pozvolný proces, který vyžaduje systematické úsilí v oblasti propagačních a integračních činností.

35. b) Ačkoli se jedná o pravdivé tvrzení, posouzení potřeb také upozornilo na využívání dětské práce, která je používána jako negativní způsob zvládnání krize a týká se převážně chlapců.

37. Komise zdůrazňuje, že humanitární akce by vždy měly zohledňovat rovnost pohlaví a měly by být přizpůsobeny potřebám, problémům a konkrétní zranitelnosti dívek i chlapců.

³ „Tematický politický dokument GR ECHO č. 10. Vzdělávání v mimořádných situacích v operacích humanitární pomoci financovaných EU“ (červenec 2019), https://ec.europa.eu/echo/files/news/eie_in_humanitarian_assistance.pdf.

Politické závazky GŘ ECHO ani politický rámec pro vzdělávání v mimořádných situacích však nestanovují žádný kvantitativní cíl týkající se podílu dívek.

Všechny projekty financované GŘ ECHO by měly zohlednit analýzu potřeb, kontext, výchozí situaci a zranitelnost dívek a chlapců, aby mohly přiměřeně a účinně řešit jejich potřeby a zacílit jejich podporu.

Komise si klade za cíl výrazně zvýšit míru účasti dívek a míru jejich setrvání v procesu vzdělávání, což je v souladu s obecným politickým závazkem zlepšit příležitosti ke vzdělávání. Projekty přinesly hmatatelné a významné zlepšení, které silně ovlivnilo mentalitu i předsudky a zvýšilo míru účasti dívek a míru dokončení procesu vzdělávání.

V převážné většině projektů vzdělávání v mimořádných situacích tvořily dívky polovinu nebo více než polovinu původních cílových příjemců. Projekty zařazené do vzorku cílily na celkový průměr 49,5 % dívek. U řady z nich byl celkový počet dívek, ke kterým se nakonec projekty dostaly, rovněž vyšší než původně plánovaný počet.

38. Rámec politiky pro vzdělávání v mimořádných situacích nestanoví žádné minimální cílové hodnoty pro podíl dívek. Cílové hodnoty uvedené na úrovni projektu sledují analýzu potřeb vypracovanou prováděcími partnery a zohledňují výchozí situaci v daném humanitárním kontextu a proveditelnost navrhované podpory.

Většina projektů vzdělávání v mimořádných situacích podpořila v absolutních číslech více dívek, než se původně plánovalo, ačkoli poměr dívek a chlapců nebyl vždy dodržován.

Podle Komise by ucelenější pohled poskytla analýza srovnávající jak absolutní čísla, tak i úroveň dosažených výsledků oproti výchozí situaci. V absolutních číslech podpořily více dívek, než bylo plánováno, především projekty 4 a 10. Komise se proto domnívá, že v absolutních číslech bylo cílů dosaženo, přičemž v řadě případů byly dokonce překročeny. Úroveň dosažení odpovídajících výsledků byla tedy uspokojivá.

39. Ukazatel pohlaví a věku GŘ ECHO zajišťuje poskytování pomoci s ohledem na diferencované potřeby a schopnosti žen, dívek, chlapců a mužů, a to prostřednictvím analýz, údajů členěných podle pohlaví a věku, přizpůsobování reakcí, zmírňování rizik a účasti.

40. U každého kritéria ukazatele pohlaví a věku partnerů a GŘ ECHO posuzují, zda byly brány v úvahu všechny příslušné skupiny podle pohlaví a věku a jejich potřeby. Jedná se o širší a komplexnější zacílení, než je prosté zacílení kvantitativní.

Posílení rovnosti žen a mužů, například stanovením cílových hodnot 50:50 %, je jistě důležité, nicméně úsilí o větší důraz na rovnost žen a mužů musí jít nad rámec statistických cílových hodnot. Řešit potřeby dívek znamená také pracovat s chlapci a měnit navyklé postoje.

44. Rozpočet na poskytování humanitární pomoci je Komisi přidělován každoročně a v porovnání se zjištěnými potřebami je omezený. Na základě této skutečnosti nelze žádné zemi/krizi zaručit v průběhu let žádné konkrétní částky. To má dopad na možné uzavírání dlouhodobějších počátečních dohod.

Proto se počáteční rozpočet pro dobu trvání projektů stanovuje na základě: 1) doby trvání navržené partnery GŘ ECHO (většinou se ve vzorku jednalo o 12 měsíců); 2) povahy reakce a toho, zda řeší potřeby v mimořádných situacích nebo vleklých krizích; 3) celkových potřeb v dané zemi; 4) dostupnosti rozpočtových zdrojů.

49. Komise by ráda zdůraznila, že se víceletý finanční závazek podle dohody Grand Bargain vztahuje na určité kontexty/krize, ve kterých je jeho realizace proveditelná a relevantní.

Ačkoli stále vleklejší povaha krizí vyžaduje předvídatelnější a pružnější humanitární pomoc v odvětví vzdělávání, klíčové nadále zůstává zlepšení celkového financování. Na tom je založen závazek Komise věnovat 10 % svého rozpočtu na humanitární pomoc na odvětví vzdělávání. Mezi tímto 10% závazkem a dlouhodobějším financováním projektů neexistuje žádná přímá souvislost. Vyšší příspěvek do odvětví vzdělávání poskytuje větší flexibilitu, nicméně celkový rozsah potřeb i nadále mnohonásobně převyšuje dostupné finanční prostředky.

55. Komise se v současné době zabývá způsoby práce, které umožní lepší porozumění nákladům a lepší srovnání návrhů ve fázi výběru projektu.

Během následného sledování financovaných opatření, které je realizováno různými způsoby, mimo jiné monitorováním, ale i dalšími (průběžná zpráva, dokumentární kontroly), mohou být zjištěny odchylky v nákladech, které však jsou v souladu s pravidlem rozpočtové flexibility, pokud dojde k dosažení výsledků. Větší odchylky v nákladech lze projednat s partnery, přičemž je lze řádně odůvodnit změnou kontextu, např. rostoucí nejistotou.

Rámeček 5 – Zvýšení nákladové efektivity – srovnání, které mohlo provést GR ECHO týkající se nákladů na činnosti

Pokud jde o náklady podobných projektů, partneři zajistili soulad návrhu bloků učeben se standardy ministerstva školství a tělovýchovy (MoES) a okresních úřadů, nicméně učebny byly navrženy pro různé úrovně vzdělávání: návrh projektu 9 byl zaměřen na předškolní vzdělávání a projektu 10 na základní vzdělávání, přičemž reagovaly na velmi odlišné potřeby. Rozdíly v návrhu měly velký dopad na náklady, a to z hlediska délky bloků, ale také z hlediska vlastností půdy, na které byly bloky postaveny. Návrh projektu 10 byl vypracován pro běžnou půdu bez železobetonových zemních nosníků a železobetonových sloupů, zatímco návrh projektu 9 byl přizpůsoben sypké půdě, a proto zahrnoval železobetonové zemní nosníky a železobetonové sloupy. Jedná se o významné prvky a GR ECHO si v tomto ohledu váží odvětvových znalostí partnerů a důvěřuje jim.

Pokud jde o náklady na jednoho příjemce, činí odchylka v nákladech na jednoho příjemce mezi prvním a třetím rokem 81 EUR, což je přiměřená částka, kterou lze vysvětlit několika faktory, jako jsou směnné kurzy, poplatky za bankovní převody nebo způsoby distribuce. Příslušnému partnerovi se i přesto podařilo zachovat stejnou úroveň hotovostní pomoci směřované příjemcům.

V případě poplatků za hotovostní převod byly všechny vybrané projekty považovány za relevantní, a to i s ohledem na různé poplatky za hotovostní převod, jelikož nad rámec peněžní složky nabízely různé aktivity, které se týkaly především ochrany dítěte. Poplatky za hotovostní převod mohou být u jednotlivých projektů ve stejné zemi odlišné z důvodů, které nemusí být pro partnera jednoduše ovlivnitelné.

Rámeček 6 – Zvýšení nákladové efektivity – srovnání, které mohlo provést ECHO týkající se poměru zboží a služeb obdržených příjemci

Ačkoli podíl příjemců, kterým byla poskytnuta hotovost, činil u projektu 7 34 %, byly v rámci tohoto projektu poskytnuty i další služby, včetně správy případů, čímž se celkový podíl poskytnuté hotovosti a služeb zvýšil na 68 %, což je ve srovnatelné výši s ostatními projekty.

Projekty hotovostní pomoci v odvětví vzdělávání malého rozsahu zahrnují další důležité součásti, jako je ochrana dětí, jež tvoří jádro našich vzdělávacích aktivit. V důsledku toho nemají stejný cíl ani strukturu nákladů jako projekty hotovostní pomoci velkého rozsahu, u kterých je hotovost jedinou složkou. To do značné míry snižuje možnost smysluplného porovnávání.

60. Podle Komise je začlenění dárců v oblasti humanitární pomoci a rozvojové pomoci do jednoho akčního plánu účinným způsobem, jak realizovat provázanost v odvětví vzdělávání v praxi. Cílem je podporovat silné vazby, synergie a komplementaritu mezi humanitárními a rozvojovými přístupy, zajistit „kontinuum pomoci“ a snížit riziko a zranitelnost.

Způsoby cílení a doba trvání aktivit se u jednotlivých akcí humanitární pomoci a rozvojové pomoci liší. Humanitární pomoc vychází z potřeb a vyžaduje flexibilitu a rychlou změnu v závislosti na krizi. Financování rozvojové pomoci se spíše zaměřuje na dlouhodobé posilování systému, takže vyžaduje určitou kontinuitu, pokud jde o cíle, a větší vliv vlády při navrhování intervencí. Aby mohly oba nástroje plnit svůj cíl, řídí se odlišnými časovými harmonogramy a plánovacími procesy. Například kratší časový rámec GR ECHO umožňuje partnerům expandovat do různých zeměpisných oblastí v závislosti na přílivu uprchlíků v rámci všech ročních plánů provádění humanitární pomoci (HIP). Aby se partnerovi umožnilo zvětšit rozsah svého projektu, zejména v případě výrazného zhoršení krize, často se rovněž přistupuje k prodloužení, včetně navýšení rozpočtu.

63. Komise souhlasí s tím, že je třeba dále posilovat doplňkovost a synergie mezi humanitární hotovostní pomocí a programy rozvoje udržitelnosti. To však není vždy možné, neboť to závisí na místním/národním kontextu. Například uprchlíci v Ugandě nejsou způsobilí pro vládní programy sociální ochrany, na které lze navázat hotovostními převody v oblasti humanitární pomoci. Komise se však zapojila do diskusí o záchranných sociálních sítích s cílem vybudovat základy systému sociální ochrany odolného vůči otřesům, který by zahrnoval nejen státní občany, ale i uprchlíky.

64. Příjemci hotovostní pomoci na vzdělávací programy jsou děti. Jejich právo na vzdělání je nutné oddělit od tématu poskytování příležitostí k zajištění obživy pro jejich rodiny.

ZÁVĚRY A DOPORUČENÍ

67. Komise se domnívá, že zavedená opatření pomáhala chlapcům i dívkám z hlediska pohlaví vyváženým způsobem.

Žádné souhrnné kvantitativní cílové hodnoty týkající se podílu dívek v projektech vzdělávání v mimořádných situacích nebyly stanoveny. Cílové hodnoty lze stanovit na úrovni projektu prováděcími partnery na základě posouzení potřeb a kontextu operací. Ačkoli u některých projektů nebylo dosaženo těchto počátečních cílových hodnot týkajících se podílu dívek/chlapců, potřeby dívek byly z celkového pohledu řešeny a díky pomoci EU se výchozí situace výrazně zlepšila.

68. Komise o výsledcích projektů programu zlepšení kapacity pro odezvu informuje a za účelem jejich provedení úzce spolupracuje s partnery. Je třeba rovněž uvést, že projekty programu zlepšení kapacity pro odezvu jsou projekty, které posilují systém a produkují globální veřejné statky. Jejich přínos jde nad rámec financování GR ECHO a má globální dopad.

Komise v rámci politiky pro vzdělávání v mimořádných situacích nestanovila žádné kvantitativní cílové hodnoty týkající se podílu dívek. Cílové hodnoty stanovené na úrovni projektu vychází z posouzení potřeb a zohledňují výchozí situaci v daném humanitárním kontextu.

Doporučení 1 – Komise by měla více využívat výsledků projektů v rámci programu zlepšení kapacity pro odezvu

Komise doporučení přijímá.

Doporučení 2 – Komise by u vzdělávacích projektů měla poskytovat větší podporu dívkám

a) Komise doporučení přijímá.

b) Komise doporučení přijímá.

c) Komise doporučení přijímá.

69. Komise v současné době doporučuje sladit dobu trvání projektů vzdělávání v mimořádných situacích s dobou trvání školního roku tak, aby pokrývaly alespoň jeden celý školní rok. Úplný školní rok pokrývá v Jordánsku dva kalendářní roky, zatímco v Ugandě jeden kalendářní rok. Počáteční doba vzdělávacích projektů může být dlouhá až 24 měsíců.

Krátkodobé trvání se může v některých kontextech ukázat jako pružnější, neboť alespoň zpočátku umožňuje rychle reagovat na mimořádné situace a zamezuje složitému přizpůsobování dlouhodobějších projektů např. přílivu migrantů, pandemii či náhlým katastrofám.

Doporučení 3 – Komise by měla zajišťovat u vzdělávání ve vleklých krizích dlouhodobější financování

a) Komise doporučení přijímá.

b) Komise doporučení přijímá.

70. Komise zdůrazňuje, že přiměřenost nákladů je pouze jedním z pěti výběrových kritérií, která je třeba vzít v úvahu před přijetím rozhodnutí o výběru projektu. O přiměřenosti nákladů se rovněž běžně diskutuje během „procesu jednání“ s partnery. Mohou se tedy oproti původnímu návrhu změnit.

Během následného sledování financovaných opatření, které je realizováno různými způsoby, mimo jiné monitorováním, mohou být zjištěny odchylky v nákladech, které jsou však v souladu s pravidlem rozpočtové flexibility, pokud dojde k dosažení výsledků. Větší odchylky v nákladech lze samozřejmě projednat s partnery, přičemž je lze řádně odůvodnit změnou kontextu, např. rostoucí nejistotou.

Doporučení 4 – Komise by při výběru a monitorování vzdělávacích projektů měla zlepšit analýzu nákladů

a) Komise doporučení přijímá.

b) Komise doporučení přijímá.

c) Komise doporučení přijímá.

Doporučení 5 – Komise by měla zvýšit udržitelnost projektů hotovostní podpory pro vzdělávání ve vleklých krizích

Komise doporučení přijímá.

Auditní tým

Účetní dvůr ve svých zvláštních zprávách informuje o výsledcích auditů politik a programů EU či témat z oblasti správy a řízení zaměřených na konkrétní oblasti rozpočtu. Účetní dvůr vybírá a koncipuje tyto auditní úkoly tak, aby byl jejich dopad co nejvyšší, a zohledňuje přitom rizika pro výkonnost a zajištění souladu s předpisy, objem příslušných příjmů či výdajů, očekávaný vývoj, politické zájmy a zájem veřejnosti.

Tento audit výkonnosti provedl auditní senát III, který odpovídá za audit oblastí vnější činnost a bezpečnost a právo a jemuž předsedá členka EÚD Bettina Jakobsenová. Audit vedl člen Účetního dvora Hannu Takkula a podporu mu poskytovali vedoucí kabinetu Turo Hentilä, tajemník kabinetu Nita Tennilä, vyšší manažeři Sabine Hiernaux-Fritschová a Alejandro Ballester Gallardo, vedoucí úkolu Helka Nykänenová a Mark Marshall a auditorka Eva Coriaová.

AUTORSKÁ PRÁVA

© Evropská unie, 2021.

Politiku opakovaného použití dokumentů Evropského účetního dvora (EÚD) upravuje [rozhodnutí Evropského účetního dvora č. 6-2019](#) o politice týkající se veřejně přístupných údajů a o opakovaném použití dokumentů.

Pokud není uvedeno jinak (například v jednotlivých upozorněních o ochraně autorských práv), je obsah EÚD vlastněný EU předmětem [licence Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\)](#). To znamená, že opakované použití je povoleno za podmínky, že je uveden zdroj a případné změny jsou označeny. Uživatel nesmí zkreslit původní význam nebo sdělení dokumentů. EÚD nenese za jakékoli důsledky opakovaného použití odpovědnost.

Jste povinni vypořádat další práva, pokud konkrétní obsah zobrazuje identifikovatelné fyzické osoby, například na fotografiích zaměstnanců EÚD, nebo obsahuje díla třetích stran. Je-li povolení poskytnuto, ruší toto povolení výše uvedené obecné povolení a musí jasně uvádět veškeré omezení týkající se použití.

K reprodukci obsahu, který není vlastnictvím EU, musíte žádat o povolení přímo od držitelů autorských práv.

Programové vybavení nebo dokumenty, na něž se vztahují práva průmyslového vlastnictví, jako patenty, ochranné známky, zapsané (průmyslové) vzory, loga a názvy, jsou z politiky EÚD pro opakované použití vyloučeny a není vám k nim poskytnuta licence.

Soubor internetových stránek orgánů a institucí Evropské unie využívajících doménu europa.eu obsahuje odkazy na stránky třetích stran. Protože nad jejich obsahem nemá EÚD žádnou kontrolu, doporučujeme seznámit se s jejich vlastními zásadami ochrany soukromí a politikou v oblasti autorských práv.

Používání loga Evropského účetního dvora

Logo Evropského účetního dvora nesmí být použito bez předchozího souhlasu Evropského účetního dvora.

PDF	ISBN 978-92-847-5575-2	ISSN 1977-5628	doi:10.2865/60992	QJ-AB-21-002-CS-N
HTML	ISBN 978-92-847-5552-3	ISSN 1977-5628	doi:10.2865/310592	QJ-AB-21-002-CS-Q

Harmonogram

Etapa	Datum
Přijetí memoranda o plánování auditu / zahájení auditu	12. 11. 2019
Oficiální zaslání návrhu zprávy Komisi (nebo jinému kontrolovanému subjektu)	13. 10. 2020
Přijetí konečné verze zprávy po řízení o sporných otázkách	8. 12. 2020
Oficiální odpovědi Komise (nebo jiného kontrolovaného subjektu) byly obdrženy ve všech jazycích	14. 1. 2021

Komise v roce 2019 zvýšila pomoc na vzdělávání v mimořádných situacích a vleklých krizích na 10 % své celkové humanitární pomoci. Posuzovali jsme, jak Komise tento nový objem pomoci řídila. Zjistili jsme, že projekty byly relevantní a dosáhly svých zamýšlených výsledků, ale že se zároveň dostaly k méně dívkám než chlapcům. Většina projektů v našem vzorku byla také vzhledem k potřebám příliš krátká a Komise rovněž nedostatečným způsobem zjišťovala možnosti větší nákladové efektivity. Ačkoli většina projektů zajišťovala i po svém skončení přínosy pro děti, projekty peněžní pomoci na vzdělávání příliš nepřispěly ke snížení závislosti příjemců na peněžní pomoci. Doporučujeme poskytovat dlouhodobější financování, zkvalitnit analýzu nákladů, zajistit větší podporu pro dívky a zlepšit udržitelnost projektů peněžní pomoci. Spolu s odpověďmi Komise a ESVČ

Zvláštní zpráva EÚD podle čl. 287 odst. 4 druhého pododstavce Smlouvy o fungování EU.

EVROPSKÝ
ÚČETNÍ DVŮR

Úřad pro publikace
Evropské unie

EVROPSKÝ ÚČETNÍ DVŮR
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Lucemburk
LUCSEMBURSKO

Tel.: +352 4398-1

Dotazy: eca.europa.eu/cs/Pages/ContactForm.aspx

Internetová stránka: eca.europa.eu

Twitter: @EUAuditors